

ANUL XVI NR. 36 (640) — 2 septembrie 1967

flacăra

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

NOUTĂȚI DIN INDUSTRIA MINIERĂ

În urma măsurilor de organizare științifică a producției și muncii, aplicate în primele 7 luni ale acestui an, în industria minieră sarcinile de plan au fost depășite cu 3,1 la sută la producția globală și cu 3,2 la sută la producția-marfă, iar productivitatea muncii a crescut cu 5,1 la sută. A fost realizat un volum de economii de 97 milioane lei peste plan.

Cu toate realizările bune, studiile efectuate au evidențiat unele neajunsuri în structura organizatorică a unităților miniere, în sistemul informațional, în organizarea aprovizionării procesului de producție, în controlul calității produselor, programarea și urmărirea operativă a producției, utilizarea timpului de lucru, normarea muncii etc.

În vederea înlăturării acestora s-au stabilit noi măsuri privind utilizarea completă a timpului de lucru în fiecare unitate, sporirea gradului de înzestrare tehnică a producției, îmbunătățirea normelor, concentrarea producției, raționalizarea proceselor de muncă, îmbunătățirea metodelor de exploatare și a fluxurilor de preparare, creșterea calității producției și altele. Toate acestea vor duce la realizarea în următorii ani a unor indicatori superiori celor prevăzuți în planul cincinal.

Calcululele arată că în perioada 1967-1970, se vor obține — în plus față de prevederile planului cincinal — importante cantități de produse miniere, ceea ce va avea ca urmare sporirea economiilor cu peste 1,1 miliarde lei pe întreaga perioadă și reducerea cheltuielilor pe 1 000 lei producție-marfă cu 2,9-5,9 la sută anual. Productivitatea muncii va fi aproape dublă în fiecare an față de cea prevăzută în planul cincinal, fără investiții suplimentare.

Prin reducerea prevăzută la cheltuielile pe mia de producție-marfă, precum și datorită celorlalte măsuri ce se vor aplica începând cu acest an, activitatea de bază a Ministerului Minelor va deveni rentabilă.

C. ZLĂVOG

LA TELEFON, PORTILE DE FIER

Veștile primite de pe marele șantier al Sistemului hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier ne vorbesc despre noi realizări obținute de constructori. Recent, aici a fost dată în funcțiune a doua linie a marului funicular de peste Dunăre (fotografia nr. 1).

Funicularul și-a sporit astfel capacitatea de transport a balastului de pe insula Golu. Complexul de betoniere produce acum peste 3 000 tone de betoane zilnic. Dint-o altă parte a șantierului ni se telefonează că avansul câștigat față de prevederile planului de către constructorii noilor căi de comunicație (calea ferată și șoseaua națională nr. 6) se cifrează la peste două luni. În acest fel, mai mult de trei pătrimi din sarcina anuală de plan a fost realizată (la calea ferată sarcina anuală a fost îndeplinită în proporție de 84 la sută). Aceste succese se datoresc, în bună parte, aplicării a numeroase măsuri tehnico-organizatorice între care se remarcă mărirea capacității stației de sortare a agregatelor și a stației de betoane (față de primul trimestru cu 75 la sută), mecanizarea săpăturilor pentru fundații în zona noii stații C.F.R.-Orșova și reducerea timpului de imobilizare a mașinilor și utilajelor aflate în reparație.

Noile măsuri au dat posibilitate constructorilor să execute infrastructurile la toate cele 56 de viaducte iar la o parte dintre ele să termine și montarea tablierelor metalice. De asemenea, au terminat lucrările la șapte din cele nouă tuneluri situate pe cele două căi de comunicație. Cu aceste realizări s-au creat condiții ca angajamentul colectivului, de a da în exploatare calea ferată în primul semestru al anului viitor (cu șase luni mai devreme), iar șoseaua națională la sfârșitul aceluiași an, să se îndeplinească cu succes.

DESCOPERIRI ARHEOLOGICE

Tot în aceste zile peste 25 de arheologi veniți din București, Cra-

„DACII“

Pictorul Dan Băjenaru a terminat, recent, la Constanța o compoziție de mari dimensiuni intitulată «Dacii». El a așternut pe pânză o succesiune de scene din istoria noastră veche.

Tabloul înfățișează 80 de personaje, în scene sugestive, evocatoare ale unor vremuri eroice.

În fotografie: un fragment din compoziția «Dacii».

BIBLIOTECILE LUI TIMOTEI CIPARIU

La 5 septembrie se comemorează împlinirea a opt decenii de la încheierea din viață a lui Timotei Cipariu, cel care, pentru merite excepționale în activitatea lui de cercetător al originii și formării limbii pe care o vorbim, a fost numit «părintele filologiei române».

Se știe că din inițiativa acestui entuziast cărturar a apărut la Blaj, în 1835, **OROLOGIUL CEL MARE** (Ceaslov), prima carte rituală ce s-a tipărit la noi cu litere latine. La începutul anului 1847 Timotei Cipariu a editat **ORGANUL LUMINĂRII**, primul ziar «scris în întregime după noul metod».

Savantul ardelean de faimă mondială era un bun cunoscător al tuturor limbilor romanice (cu dialectele lor), al limbilor engleză, germană, slavonă, al câtorva limbi slave moderne, al limbilor maghiară, ebraică, siriană, caldeică, turcă, greacă, veche și nouă, latină și persană.

Bilanțul strădanurilor lui ne este înfățișat de însuși Timotei Cipariu, în aceste cuvinte: «Cite osteneli, cite speze, cite călătorii făcui numai și numai în interesul limbii și istoriei naționale! Care limbă romană e pe

care eu nu oi fi studiat? Care carte românească veche nu o am cumpărat, parcurs și extras? Este vreun autor clasic pe care să nu-l fi les (citit), cu pana în mină, adnotând ceea ce ar putea ajuta la cunoașterea limbii române? Cine a sacrificat atâția bani, spre scopul literar, din puțintica sa avere? Cine și-a stricat ochii, cine și-a dărpănat viața ca mine, studiind ziua și noaptea, scriind și copiind... tot întru interesul literaturii românești?»

La această pioasă comemorare ne propunem să stăruim aci doar asupra bibliotecilor lui, despre care Cipariu spunea cu blîndețe că «s-au pierdut», în vreme ce istoriograful din trecut au susținut că au fost arse. Folosind chiar notițele lui Cipariu, descoperite în 1931, afit în ceea ce privește biblioteca lui din Blaj, cit și cea de la Sibiu, se poate constata că bibliotecile respective n-au fost pierdute, nici arse, ci prădate.

Timotei Cipariu relatează că în ziua de 4 noiembrie 1848 a părăsit Blajul pe cale de a fi ocupat de armatele generalului Bem. A dus cu el la Sibiu o ladă cu manuscrise și citeva cărți rare. Restul le-a lăsat în grija unui slujitor credincios care a reușit să-i mai trimită două cărute cu cărți dintre cele mai de valoare. La întoarcere, din vestita lui bibliotecă n-a mai găsit decit trei volume reținute de locotenentul austriac ce se instalase în casa lui. Printre acestea se găseau: «Hammer's Redekunste Persiens» și o liturghie în trei limbi (greacă, slavonă și română). În podul casei mai rămăseseră,

din cauză că erau ponosite și confecționate din pergament care se scoroșise, peste una mie volume care se refereau la istoria românilor și fuseseră cumpărate de el de la moștenitorii unui nobil din Aiud. Cipariu precizează că «la distrugerea bibliotecii mele și-au dat toți concursul».

Dar care a fost de fapt soarta bibliotecii strămutate la Sibiu? «Părintele filologiei române» a primit în casă la un moment dat pe un oarecare I. Cristian din Letea Mare și pe I. Munteanu din Sarcău. Cei doi, preoți români din eparhia Orăștii, fuseseră capelani în armata lui Bem, au căzut prizonieri în lupta de la Vinerea dar au fost eliberați la intervenția lui Cipariu. Preotul Munteanu, refugiindu-se la Brașov, a găsit prilejul să se înroleze căpitan în armata care lupta împotriva revoluționarilor români. A participat la asedierea Sibiului și, după ocuparea orașului, și-a însușit întreaga bibliotecă a lui Timotei Cipariu, din care acesta, cu toate intervențiile făcute, nu a primit decit 112 volume.

După moartea preotului din Sarcău, biblioteca acestuia a intrat în posesia gimnaziului din Beiuș de la care Cipariu n-a mai solicitat nimic.

De la Revoluția din 1848 și pînă în 1887 cînd a murit, istoricul și filologul Timotei Cipariu și-a adunat o nouă bibliotecă, de mare valoare documentară, aflată astăzi în proprietatea Bibliotecii Academiei Republicii Socialiste România, filiala Cluj.

Corneliu ALBU

iova, Iași, Tr. Severin, Timișoara și alte centre ale țării, cercetează vasta întindere de pămînt destinată a fi în viitorii ani albia marelui lac de acumulare de la Porțile de Fier. Scopul: identificarea vestigiilor trecutului înainte de acoperirea locului de către ape. Astfel, în zona orașului Orșova, un grup alcătuit din arheologii Expectatus Bujor, Nic. Constantinescu, Gr. Popilian și V. Ciucă au scos recent la lumină cîteva ziduri ale așezării romane Dierna (sec. II-III e.n.) precum și urmele — necunoscute pînă acum — ale unei cetăți militare zidite aici de Constantin cel Mare în secolul IV e.n. Au fost găsite numeroase monede începînd cu cele de la Traian și pînă la cele din epoca bizantină. Tot aici s-au găsit și urme ale așezării Rușava-Orșova medievală.

În altă zonă cercetată, de data aceasta pe insula Simian, aflată în mijlocul Dunării în apropiere de Turnu-Severin, cîteva arheologi, în frunte cu prof. Lucian Roșu și M. Davidescu, fac săpături la o așezare din epoca comunei primitive și la una din perioada dacică. S-au găsit urme interesante. Alte investigații se fac la Ada-Kaleh cît și mai sus, spre Cazane. Rezultatul acestor investigații sînt coordonate de către cunoscutul arheolog C. Nicolăescu-Plopșor, membru corespondent al Academiei, conducătorul grupului de cercetări complexe de la Porțile de Fier.

ȘI PE MALUL IUGOSLAV

La Milanovațul de Jos, sat de pe malul iugoslav al Dunării, în imediata apropiere a șantierului Sistemului hidroenergetic de la Porțile de Fier, săpăturile au scos la iveală vestigiile ale unor străvechi civilizații. E vorba de o așezare datînd de la începutul epocii de piatră care este considerată ca avînd 8000 de ani vechime (fotografia nr. 2). Pînă acum au fost scoase la iveală 41 de case de formă trapezoidală, în interiorul cărora s-au descoperit cîte o vatră din piatră și diverse sculpturi.

Șantierul arheologic care s-a deschis promite pentru viitorul apropiat încă multe alte descoperiri interesante.

Cel de-al X-lea Congres internațional al lingviștilor, una din cele mai de seamă manifestări științifice internaționale din acest an, și-a desfășurat lucrările la București între 29 august și 2 septembrie a.c. Au luat parte peste 1 200 de specialiști reprezentînd 56 de țări situate pe cinci continente. Printre participanții români s-au aflat personalități de seamă ale lingvisticii, academicieni, profesori universitari, conducători de instituții și departamente de specialitate, specialiști în matematică, antropologie, cibernetică, psihologie, folcloriști, editori, studenți.

În prima zi a lucrărilor, tovarășul Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri, a rostit, de la tribuna Congresului, o cuvîntare de salut, în numele guvernului Republicii Socialiste România.

Astăzi se încheie sesiunea de examene de admitere în învățămîntul fără frecvență pentru anul universitar 1967-1968. După cîteva zile de emoții, mii de oameni ai muncii vor gusta satisfacția pe care o dă, în atari împrejurări, calificativul: admis.

Fotografia noastră redă un aspect de la proba scrisă de limba română, la Facultatea de limbă și literatură română din cadrul Universității bucureștene.

AL IV-LEA

GEORGE ENESCU

1967

Peste puțin timp Capitala țării noastre va trăi un eveniment muzical de o importanță deosebită: Concursul și Festivalul Internațional «George Enescu», aflat anul acesta la cea de-a IV-a ediție.

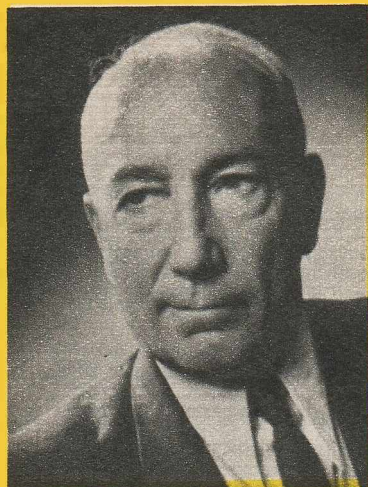
Dintre zeci de manifestări similare, care se desfășoară în toate punctele globului, Concursul și Festivalul «George Enescu» s-a remarcat, cu fiecare nouă ediție, prin înalta sa ținută artistică, prin seriozitatea și exigența cu care sînt apreciate calitățile interpretative ale concurenților, prin obiectivitatea atribuirii premiilor și distincțiilor de către juriu.

Eminente personalități muzicale, pe care țara noastră le-a găzduit cu prilejul edițiilor anterioare, și-au exprimat — în interviurile acordate presei — satisfacția în legătură cu buna organizare a acestei manifestări, admirația față de nivelul actual al școlii interpretative românești și, în general, față de amploarea și efervescența vieții muzicale a țării. Muzicieni de notorietate mondială ca Herbert von Karajan, Arthur Rubinstein, Yehudi Menuhin și alții au evidențiat faptul că acest act de cultură prilejuește, tuturor, o mai profundă cunoaștere a creației enesciene, iar cei ce l-au cunoscut îndeaproape pe Enescu au evocat cu emoție și respect personalitatea complexă a distinsului muzician.

Actuala ediție se anunță, de pe acum, a fi o confruntare de forțe și valori de mare interes pentru iubitorii artei sunetelor.

Timp de 18 zile Bucureștiul, devenit o veritabilă capitală a muzicii, va constitui locul de întâlnire al unor oameni de artă de

DIRIJORI

Antonin Ciolan

Zubin Mehta

Antal Dorati

Kiril Kondrașin

Mircea Basarab

Iosif Conta

Mircea Cristescu

Paul Popescu

CONCURS ȘI FESTIVAL INTERNATIONAL

prim rang și al celor aproximativ o sută de concurenți din peste douăzeci de țări.

O trăsătură definitorie, ce conferă celui de-al IV-lea Concurs și Festival un profil aparte, față de anterioarele ediții, este ponderea sporită acordată muzicii românești. Astfel, creația românească contemporană de muzică de cameră — nu numai cea enesciană — va constitui obiectul unui concert de sine stătător și va figura ca un punct permanent în programele formațiilor românești de gen. În aceeași ordine de idei, Opera Română va prezenta, alături de capodopera geniului enescian «Oedip», operele «O noapte furtunoasă» de Paul Constantinescu și «Amorul doctor» de Pascal Bentoiu, baletele «Întoarcerea din adâncuri» de Mihail Jora și «Print și cerșetor» de Laurențiu Pro-

feta. Un grup de soliști ai primelor noastre scene lirice vor interpreta un program dedicat în întregime lucrărilor vocale ale compozitorilor români.

Creația românească va fi masiv reprezentată în contextul concursului al cărui regulament prevede obligativitatea includerii, în programul unei etape, a unei piese românești contemporane.

În cadrul festivalului aproape toate formațiile Capitalei — orchestre simfonice, formații de cameră, coruri, un ansamblu folcloric — precum și două orchestre simfonice, ale Filarmonicilor din Cluj și Timișoara, vor evolua, alături de soliștii și

(Continuare în pag. 6)

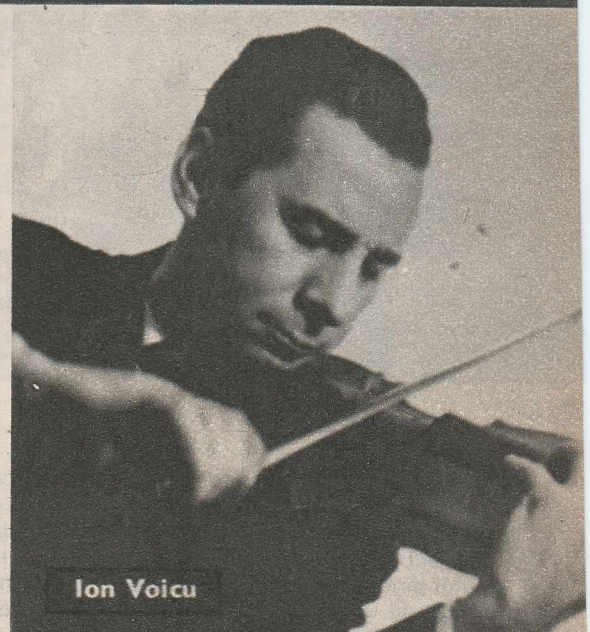
VIOLONIȘTI

Isaac Stern

David Oistrach

Ion Voicu

SOLIȘTI VOCALI

Emilia Petrescu

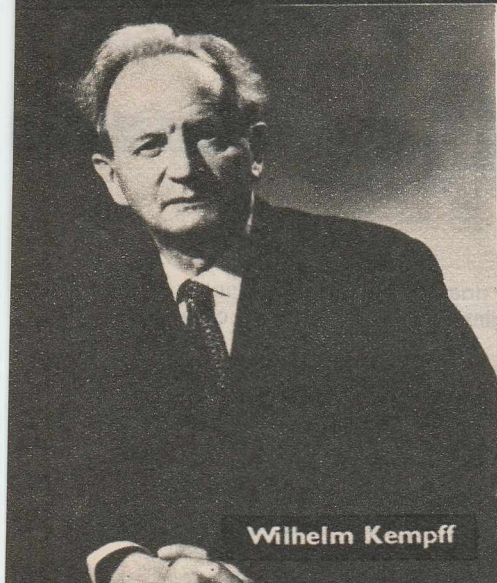

Dan Iordăchescu

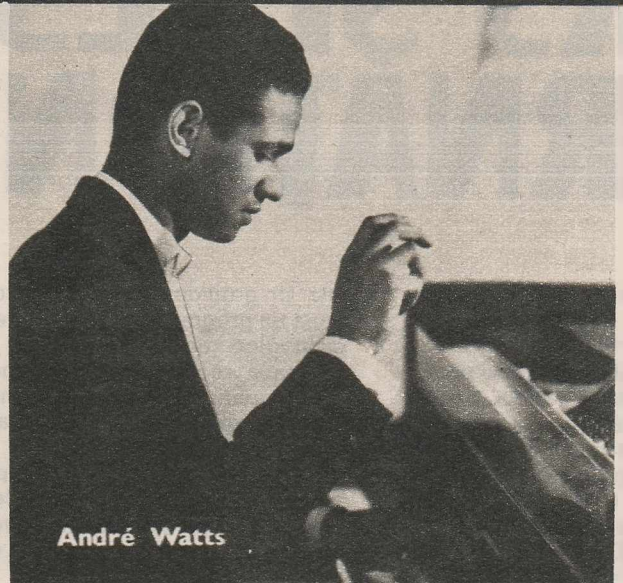

Claire Watson

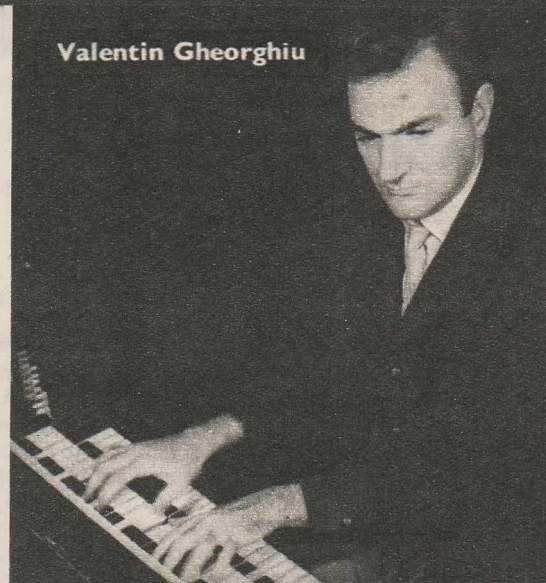
PIANIȘTI

Wilhelm Kempff

André Watts

Valentin Gheorghiu

Van Cliburn

indian Zubin Mehta, care a apărut și la ediția precedentă a festivalului și care va susține acum două concerte la pupitrul Orchestrei Filarmonice din Los Angeles.

Dintre ceilalți dirijori invitați amintim pe Antal Dorati (Anglia), Kiril Kondrașin (U.R.S.S.), Kurt Masur (R.D.G.). Pianiștii americani Van Cliburn și André Watts, Wilhelm Kempff și Friedrich Gulda (R.F. a Germaniei) vor susține părțile solistice ale unor concerte și vor da recitaluri.

Menționăm de asemenea printre soliștii-oaspeți, pe violoniștii David Oistrach, Isaac Stern, Claire Bernard, pe violoncelistul Mstislav Rostropovici, pe solistele vocale Marcela de Osmă și Claire Watson.

În zilele festivalului vor evolua formații de renume mondial, și anume: Orchestra Filarmonică din Los Angeles, Orchestra simfonică a Filarmonicii de stat din Moscova, Baletul Operei Mari din Paris. Dintre formațiile de cameră străine amintim Nonetul ceh și Cvartetul «Tatrai».

Pagini realizate de Florian LUNGU

formațiile străine, în cursul celor 47 de concerte.

Actuala ediție a Concursului și Festivalului Internațional «George Enescu» va contribui, fără îndoială, la afirmarea pe un plan superior a culturii muzicale românești, la sporirea prestigiului țării peste hotare, la îmbogățirea patrimoniului universal cu creații artistice românești reprezentative.

OASPEȚI DE SEAMĂ AI FESTIVALULUI

Dintre personalitățile marcante care și-au anunțat participarea la festival, reținem în primul rând numele marelui dirijor

SOLIȘTI ȘI FORMAȚII ROMÂNEȘTI PARTICIPANTE LA FESTIVAL

Partiturile solistice ale unor concerte vor fi interpretate de prestigioșii Ion Voicu, Valentin Gheorghiu, Radu Aldulescu.

Alături de orchestrele simfonice bucureștene, cele ale Filarmonicii, Radioteleviziunii și Cinematografiei, vor concerta și orchestrele Filarmonicilor din Cluj și Timișoara, al căror aport în desfășurarea festivalului și concursului va fi substanțial.

Vor lua parte, de asemenea, o serie de formații de cameră din Capitală, unele înființate recent. Menționăm, între acestea, Trio din formația «Musica Nova», Cvintetul de suflători și percuție al Filarmonicii «George Enescu», Cvartetul «Muzica», Cvartetul «Cantabile»; va fi prezent și Cvartetul Filarmonicii din Cluj.

Alături de corurile Filarmonicii și Radioteleviziunii va apărea într-un concert Corul de copii al Palatului pionierilor.

Conservatorul «Ciprian Porumbescu» va fi reprezentat în festival prin orchestra și corul de studio, prin formația instrumentală «Cameratta» și formația corală «Madrigal».

VIOLONCELISTI

Mstislav Rostropovici

Radu Aldulescu

HANOIUL între două ALARME

De aproape doi ani și jumătate de cînd — încălcînd independența Vietnamului, cucerită în urmă cu 22 ani și acordurile de la Geneva din 1954 — aviația americană efectuează bombardamente barbare asupra centrelor populate ale R.D. Vietnam, locuitorii Hanoiului, Haifongului și multor altor localități își desfășoară viața literalmente între două alarme. Firesc, bombardamentele au provocat și provoacă pagube, au făcut și continuă să facă victime. Doar cu atît se pot lăuda agresorii. În locul dezorganizării și demoralizării scontate, atît în capitală cît și în restul R.D. Vietnam, viața pulsează intens. Oamenii muncesc în ateliere, uzine, în orezării, animați de un fierbinte patriotism — acel patriotism care-i face să fie prezenți la posturile lor, de cum a sunat sirena, și să fie gata să dea o ripostă eroică atacurilor agresorului.

Calmul și tăria — ambele rezidînd în convingerea oamenilor că de partea lor este dreptatea, că luptă pentru apărarea independenței patriei lor — iată ce îl impresionează pe cel care în aceste zile ia contact cu poporul R.D. Vietnam. Este ceea ce se degajă și din imaginile consemnate pe 5 500 metri peliculă de o echipă de cineaști români — formată din regizorul Pavel Constantinescu și operatorii Gogu Georgescu și Ion Bîrsan — care au vizitat de curînd, timp de 30 de zile, R.D. Vietnam. Din noianul de secvențe am desprins cîteva pe care le prezentăm cititorilor în aceste pagini.

Mărturii ale cineaștilor români:

Pavel CONSTANTINESCU (regizor)
Gogu GEORGESCU (operator)
Ion BÎRSAN (operator)

Cînd sună sirena, locuitorii Hanoiului se îndreaptă, fără panică, spre adăposturi. Dar, o dată cu încetarea alarmei, orașul cunoaște din nou freacățul activității obișnuite.

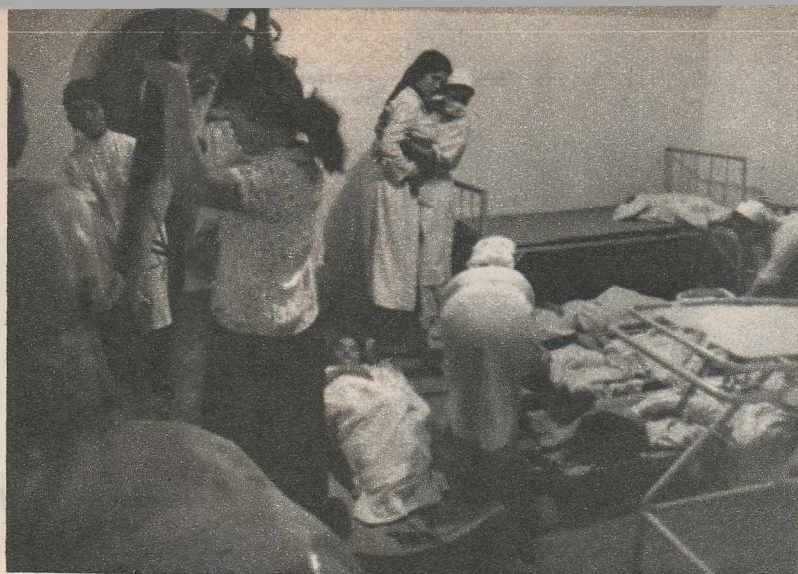

▲ Pe străzi, la mici distanțe, au fost construite adăposturi individuale, din cilindri îngropați și capace de beton.

◀ Ca un singur om, ostașii din forțele militare anti-aeriene (în fotografie) și, împreună cu ei, milițienii — bărbați și femei ieșiți într-o clipă de pretutindeni, cu arma în mână și ocupându-și poziția la sol sau pe acoperișurile clădirilor — stau de strajă spațiului aerian al inimii țării, cum e numit cu dragoste Hanoiul de către întregul popor.

▲
O alarmă a surprins echipa de filmare la maternitatea din Hanoi. În timp ce gravidele erau așezate pe târgi pentru a fi duse în adăpost (fotografia de sus), în sala de nașteri doctrița aducea pe lume pe mica Nguen-Bic-Tu (fotografia de jos), fetița muncitoarei Huen-Ti-Leu (în medalion) de la fabrica textilă 8 Martie. Era parcă un moment simbolic. Era însăși triumful vieții.

▲
Dacă pentru alți copii din lume cerul senin înseamnă vreme bună de joacă, pentru micii locuitori ai capitalei R.D. Vietnam înseamnă primejdia unor atacuri aeriene. Imaginea zguduitoare de mai sus a fost surprinsă de obiectiv în momentul în care fratele mai mare încearcă să-l apere pe mezin de oroarea priveliștii bombelor care cad în apropiere.

▶ Astfel de imagini dezminț afirmațiile agresorilor precum că ar urmări numai «obiective strategice». În fapt — precum se vede — bombele sînt lansate asupra centrelor populate, monumentelor istorice (în fotografie), spitalelor, orezăriilor etc.

▶ Riposta dîră a apărătorilor Hanoiului s-a concretizat în contribuția lor la doborîrea a peste 2 200 avioane. Fotografia de jos înfățișează resturile unuia dintre acestea prăbușit pe străzile Hanoiului. Cît îi privește pe piloții avioanelor agresoare, o dată făcuți prizonieri și-au pierdut orice trufie (dreapta sus).

Secvențe care invită la meditație... Într-un oraș supus zilnic bombardamentelor poți merge pe stradă fără o undă de îngrijorare pe chip, te poți gândi la flori sau la verighete, te poți odihni liniștit pe malul lacului numai atunci când calmul se întemeiază pe convingerea că nu se poate ca pînă la urmă cauza să nu învingă.

FILM

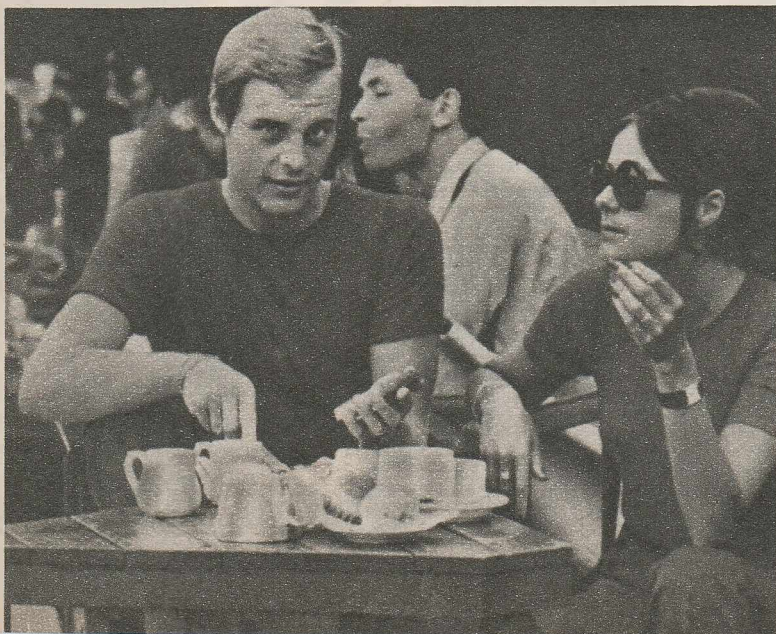
De fapt, Geraldine Chaplin ar fi trebuit să fie astăzi balerină, carieră pentru care se pregătise. Un accident neplăcut a hotărât-o să renunțe și să se îndrepte spre cinematografie, unde o așteptau tatăl ei, Charlie și fratele, Sidney.

dinastii neincoronate

În ultimii câțiva ani crește vertiginos plutonul fiilor de celebrități care-și încearcă norocul în lumea filmului. (Prin anii '30-'40 găseai cu greu exemple ilustre: Douglas Fairbanks-senior, Douglas Fairbanks-junior și cam alții.) Au crescut între timp și mirajul cinematografiei și o anumită libertate de acțiune a tineretului. Așa se explică, în parte, de ce, abia ieșite din copilărie, Romina Power (fiica seducătorului Tyrone Power) ori Tina Aumont Marquand (părin-

ții ei sînt Maria Montez și Jean-Pierre Aumont) debutează în roluri de fetișcane nu prea inocente și dau interviuri despre viitoarea carieră. În ultimii optzeci ani au venit rînd pe rînd în împărăția ecranului băieți și fete cu nume răsunătoare; atîta timp cît în lume există trei actori cu numele de Chaplin (și se pare că în curînd vor fi cinci), patru — Fonda, trei — Sinatra, trei — Redgrave, doi — Samoilov etc., se poate vorbi de «adevărate dinastii neincoronate». Amin.

Mike Marshal, dușorul salvator al «Celor două orfeline», a moștenit întru totul ochii mamei sale, Michèle Morgan.

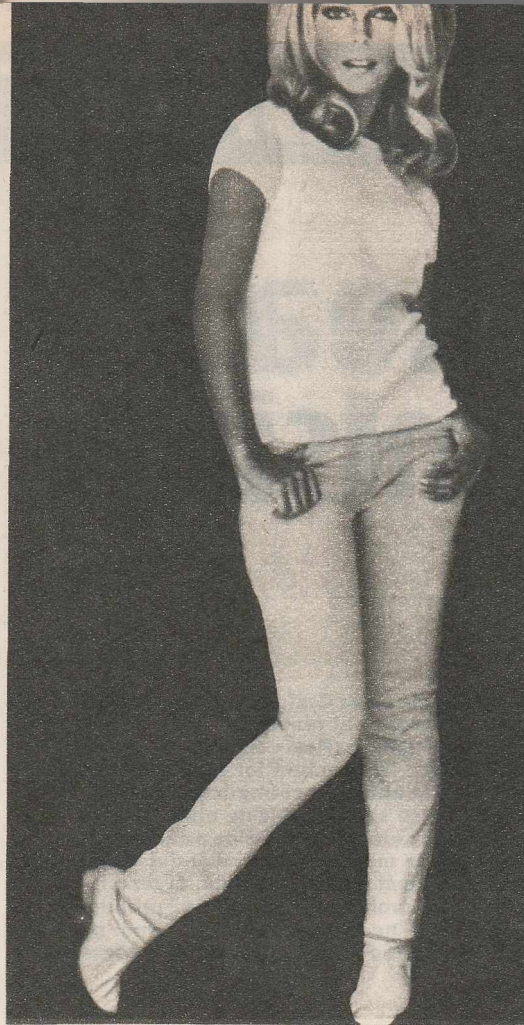
Anastasia Vertinskaia, fiica Lidiei Vertinskaia («Sadco») și sora Marianeii Vertinskaia («Apelul», «Orașul nașterilor»).

tim și «puternicele familii domnitoare» ale cinematografului gruzin, întemeiate de Mihail Ciaureli și Nicolai Senghelaia. Cineastul Mihail Ciaureli are trei copii: Sofiko Ciaureli, actriță (am văzut-o în «Balada din Hevsursk»), Otar și Ramiz, regizori documentariști și un nepot binecunoscut, Gheorghi Danelia, autorul filmelor «Serioja» și «Pășesc prin Moscova». În lumea filmului mai există însă și copii celebri fără nume celebre: Mike Marshal, fiul Michèlei Morgan, ori Pia Lindstrom, fiica Ingridei Bergman.

Ne-ar fi greu să spunem acum, cu conștiința împăcată, cât procent de talent au moștenit toți acești «fiica lui...», «fiul lui...» Unii au trecut proba definitivă a verificării harului, ca Tatiana Samoilova, Vanessa Redgrave ori Jane Fonda. Pentru alții poate că n-a sosit încă prilejul. Tot ce știm deocamdată este că au... «ochii mamei» sau «zîmbetul tatii». De la caz la caz. Timpul ne va spune mai multe. De obicei, așa se procedează, mai ales în cinematografie: se lasă totul pe seama timpului.

Magda MIHĂILESCU

Romina Power. La 14 ani fiica lui Tyron Power a poposit pe platourile italiene într-o ținută op-art. O îndrumă tenace, din umbră, mama ei, actrița Linda Christian.

◀ Bineînțeles, Frank Sinatra-jr. și Nancy Sinatra, profesază nu numai filmul, ci și cântecul. Ca și ilustrul lor tată. Un disc imprimat de amândoi tinerii («Aceste cuvinte care nu spun nimic») este unul din succesele americane ale anului 1967.

▶ Lansată în 1966 în filmul lui Karel Reisz, «Morgan», Vanessa Redgrave, fiica lui Sir Michael Redgrave («Colina»), a și cucerit, în același an, un premiu de interpretare la Cannes. Ultimul film al lui Antonioni, «Explozia», a făcut din ea o adevărată vedetă. Sora Vanesei, Lynn, se străduiește s-o ajungă din urmă.

▶ Un debut cu totul și cu totul promițător: Catherine Allegret — fiica Simonei Signoret — în rolul tinerei fete din «Compartimentul ucigașilor» (film pe care l-am văzut și noi în acest an).

▶ Sean Flynn, fiul neuitatului Robin Hood al anilor '40, Errol Flynn, declară, precum odinioară tatăl său, că nu-i plac decât filmele de acțiune. «În universul lui Tennessee Williams — spunea cândva Errol — mă simt închis». Ceea ce suna frumos, dar nu foarte cult.

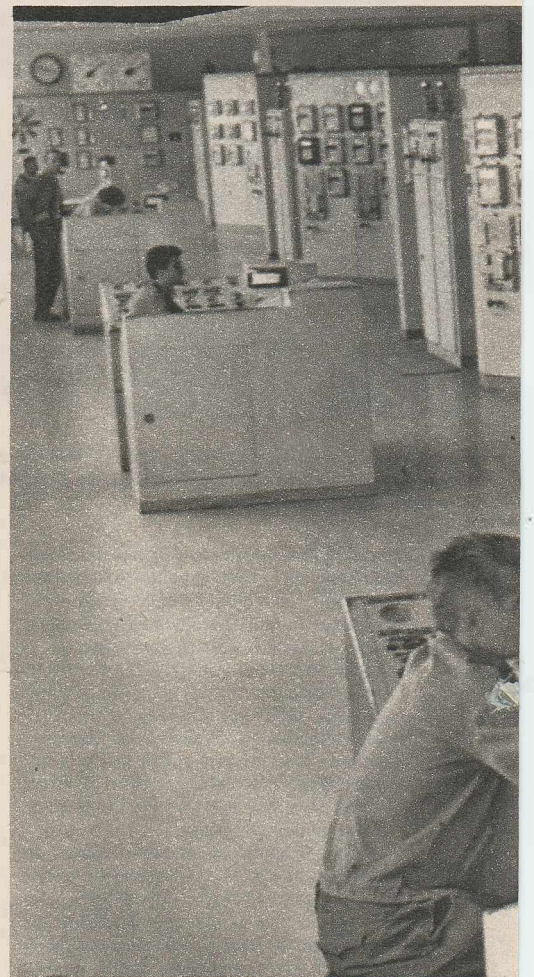

pe marginea unor promisiuni uitate

Prezentînd, cu trei ani în urmă, Combinatul chimic de la Craiova (aflat pe atunci într-o fază de execuție destul de avansată), un reporter al revistei «Flacăra» nota următoarea afirmație făcută de unul dintre chimiștii uzinei: «Peste cîțiva ani, friptura și piinea pe care le vom servi la masă vor conține, în structura lor moleculară, și elemente simple din... aer devenite îngrășăminte chimice (deci implicate direct în fiziologia recoltelor) cu ajutorul marelui combinat ce se construiește aici». Iată-ne din nou pe urmele azotului, hidrogenului și celorlalte elemente chimice a căror transformare în... friptură și chifle ne-a fost anunțată de metafora specialistului craiovean. Dar nu miracolul chimiei teoretice ne-a interesat de această dată, ci rezultatele muncii depuse pînă acum pentru transformarea proiectelor într-o uzină productivă și rentabilă. Cea dintîi constatare: dacă ar fi să ne bizuim numai și numai pe «recolta» chimiștilor din orașul de pe Jiu, ar trebui să reducem binișor rația de carne și de făinoase din hrana noastră zilnică.

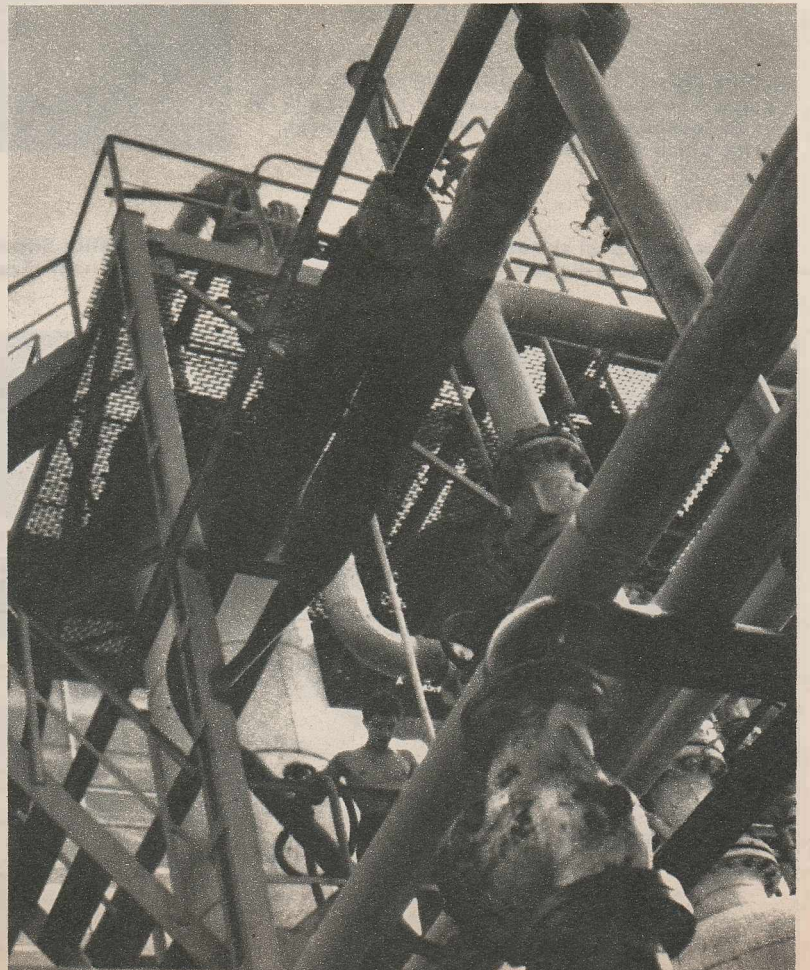
Avem de-a face cu una dintre cele mai mari unități ale industriei chimice românești. Valoarea devizului general: aproximativ 2 miliarde de lei. Intrată în funcțiune parțial, uzina n-a atins încă parametrii proiectați, deși în general termenii prevăzuți au expirat de mult. Pe de altă parte, planul de investiții pe șantierul de extindere (unitatea nouă) se realizează într-un ritm nesatisfăcător, ceea ce face ca stadiul fizic și valoric al lucrărilor să nu corespundă cu graficele stabilite prin plan.

«Exprimînd toate acestea în cifre, ne-a spus tov. Gheorghe Dragu, directorul filialei regionale Oltenia a Băncii de investiții, rezultatul apare cît se poate de îngrijorător. Dacă linia de azot, pînă la azotatul de amoniu, merge relativ bine, avînd condiții să atingă în scurtă vreme parametrii proiectați, fabrica de acetilenă, și toate celelalte fabrici cărora aceasta trebuie să le livreze materia primă, nu au produs încă nici o tonă de substanță. Alte lucrări, în valoare de 100 milioane lei, nu au încă soluțiile de proiectare defini-

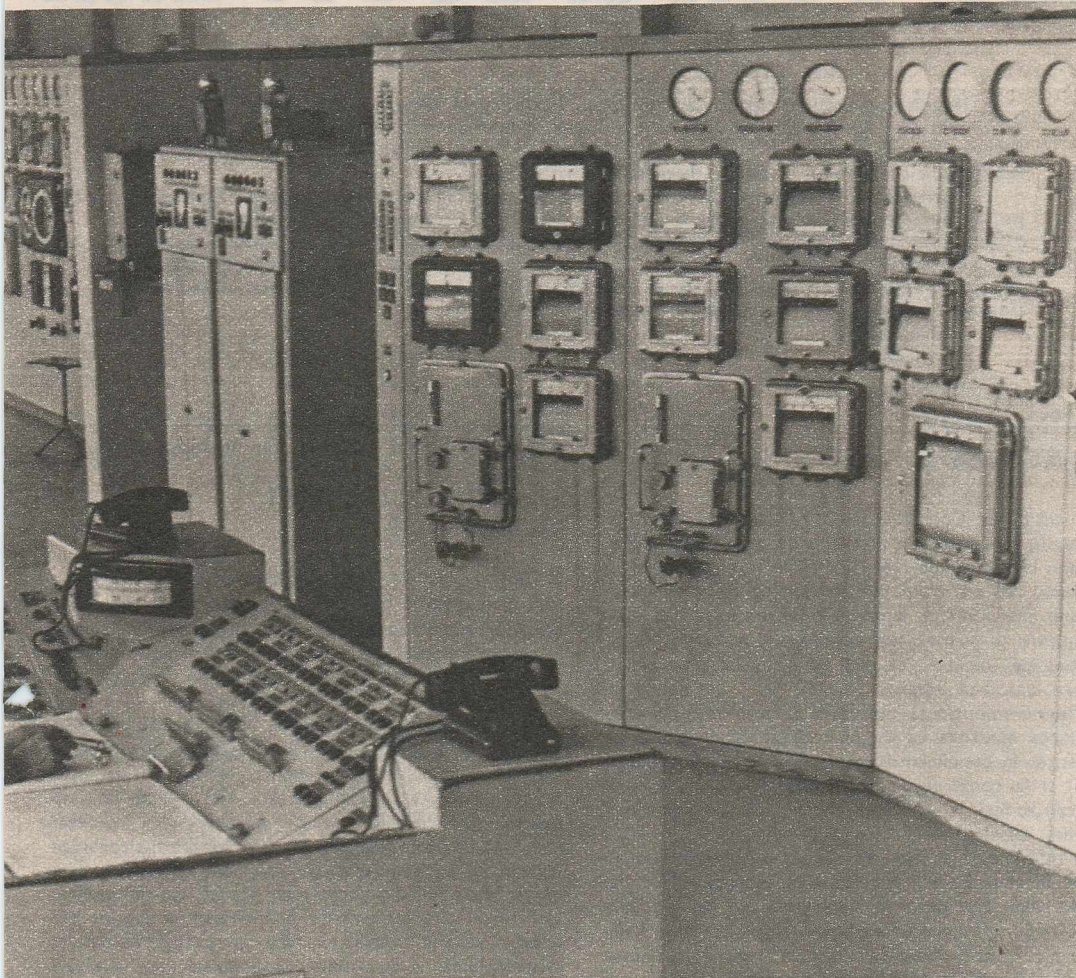

În aceste recipiente chimiștii craioveni au identificat o serie de deficiențe de concepție și execuție pe care s-au gândit să le remedieze imediat. Dar au uitat, se pare, să le închidă la loc după efectuarea reparațiilor «urgente». Drept care instalația stă. Și pagubele cine le plătește?

Desigur, nu e prea ușor să fii operator în acest labirint metallic. Totuși meseria obligă și, în orice caz, complexitatea instalației nu este o scuză.

AI MULTE NEGLIJENȚE

tivate. Din acest motiv, la multe din ele, banca a oprit finanțarea».

«Realitatea este, ne-a spus ing. N. Giomoleanu, directorul tehnic al combinatului, că au apărut foarte multe dificultăți în ce privește achiziționarea, montarea și punerea în funcțiune a utilajului. Proiectantul general a dispus de mai multe ori modificarea devizelor. Chiar și o parte din documentația socotită azi a fi definitivă va fi cu siguranță modificată. E firesc să apară dificultăți când sintem puși în asemenea situații. La grupul azot au fost mai puține modificări, de aceea aici lucrurile merg mai bine. În alte părți însă s-a revenit de două-trei ori asupra soluțiilor adoptate și s-au primit proiecte incomplete, care s-au completat (și modificat) ulterior. Ce poți face în aceste condiții?»

Într-adevăr, e greu să poți face ceva. Dar parcă șirul dificultăților se încheie aici?

★

Cînd aduci vorba despre cum ar trebui să lucreze combinatul astfel ca nimeni să nu poată găsi undeva un singur cusur, oamenii rid ca de o glumă. «Lasă-ne, domnule, în pace, de asta ne arde nouă?»

Desigur, n-are rost să visezi la modele ideale, cînd cea dintîi preocupare în ordinea importanței este lichidarea numeroaselor deficiențe, mai mari sau mai mici, de ale căror efecte te lovești azi la mai tot pasul. Totuși, atingerea în cel mai scurt timp a parametrilor proiectați este unul din imperativele de bază în uzina craioveană (cu atât mai mult cu cît termenele prevăzute sînt, cum spuneam, depășite în cea mai mare parte). Cum este lesne de înțeles, succesul în această privință depinde de foarte mulți factori și în special de proiectanți și furnizorii de utilaje.

«Pînă acum s-au schimbat de vreo trei ori șefii de proiect pentru uzina noastră — ne-a spus inginerul Giomoleanu. Credeți că e normal acest lucru? Întîrzierile în predarea documentației și numeroasele modificări cerute de proiectant au repercusiuni pe care practic nu le putem înlătura».

Pe de altă parte, o serie de uzine producătoare de

Gradul înalt de automatizare al uzinei craioveane ridică serioase probleme în ce privește pregătirea cadrelor de specialiști pentru exploatare. Dacă în unele sectoare, cum ar fi fabrica de oxigen, s-a constituit un nucleu de operatori bine calificați (și lucrurile merg satisfăcător), în alte părți problema continuă să rămînă deschisă. Conducerea combinatului și Ministerul Industriei Chimice trebuie să acorde acestui fapt întreaga lui importanță, fără noi întîrzieri.

utilaj chimic, neonorîndu-și la termen contractele, produc perturbări în procesul de montaj. E cazul Uzinelor «1 Mai»-Ploiești (200 tone utilaje nepredate la termen), al Șantierelor navale-Brăila (300 tone) etc. Pentru 150 tone grătare metalice, contractele nu erau încă perfectate la data cînd acestea trebuiau să se afle pe șantier spre a fi montate. Alte perturbări înregistrate la același capitol: datorită unei planificări greșite a montajului, un volum de utilaje în valoare de 75 milioane lei a fost contractat cu termene de livrare în trimestrul al IV-lea, deși, de fapt, era nevoie de ele în trimestrele II și III. Dintre acestea, 725 tone trebuiau să fie livrate de uzinele «Vulcan», 540 tone de «Grivița roșie», 300 tone de către Uzinele mecanice-Ploiești. Nu e de mirare, deci, că beneficiarul este nevoit să introducă în bancă o documentație provizorie (ce se substituie pe parcurs) numai pentru a păstra disponibile anumite fonduri, procedeu pe care ministerul continuă să-l tolereze. Ceea ce înseamnă că întîrzierile despre care vorbim sînt însoțite de stocarea în bancă, pentru diverse perioade de timp, a unor sume de bani ce ar putea fi utilizate mai rațional în alte scopuri. Dar o slăbiciune generează alta și lanțul nesfîrșitelor cauze, mai mult sau mai puțin obiective, se lungeste mereu.

★

Centrala electrică de termotricare din vecinătatea combinatului chimic se înscrie și ea în această arie. Într-o vreme, și anume pînă pe la sfîrșitul anului 1966, aceasta nu-și realiza planul deoarece combinatul nu avea un consum de abur corespunzător, fiind încă în mare parte în curs de montaj. Mai tîrziu s-au schimbat lucrurile. În luna mai 1967, de exemplu,

Nicolae RĂDULESCU
Fotografii de S. STEINER

(Continuare în pag. 16)

Stive de materiale degradate sau devenite inutilizabile, din diferite cauze, se pot întîlni frecvent în incinta combinatului. Desigur, față de valoarea devizului general costul lor e mic. Dar, vorba proverbului: picătura mică face balta mare.

combinatul chimic a realizat numai 82% din plan deoarece timp de patru zile au fost defecte turbo-agregatele de contrapresiune ale termocentralei, ceea ce a făcut să se oprească livrarea aburului industrial. S-au pierdut cu acest prilej aproape 1 900 megawați-oră energie electrică și 12 000 gigocalorii/abur, la care, dacă adăugăm cele 180 tone amoniac și 581 tone azotat de amoniu ce nu s-au produs în timpul a 14 ore de întrerupere a curentului electric, la o altă dată, ne putem face o idee despre amploarea pagubelor pe care le generează astfel de situații.

În esență însă în instalațiile care au fost date în funcțiune pînă în prezent, dificultățile provin din funcționarea defectuoasă a utilajelor, lipsa pieselor de schimb etc. Din planul de măsuri tehnico-organizatorice stabilit inițial foarte multe puncte au rămas nefăcute. Un exemplu: instalația de purificare a monocloraminei trebuia completată cu câteva utilaje pentru care s-a întocmit documentația încă de la începutul anului. Aceste utilaje n-au sosit încă și problema a rămas nesoluționată.

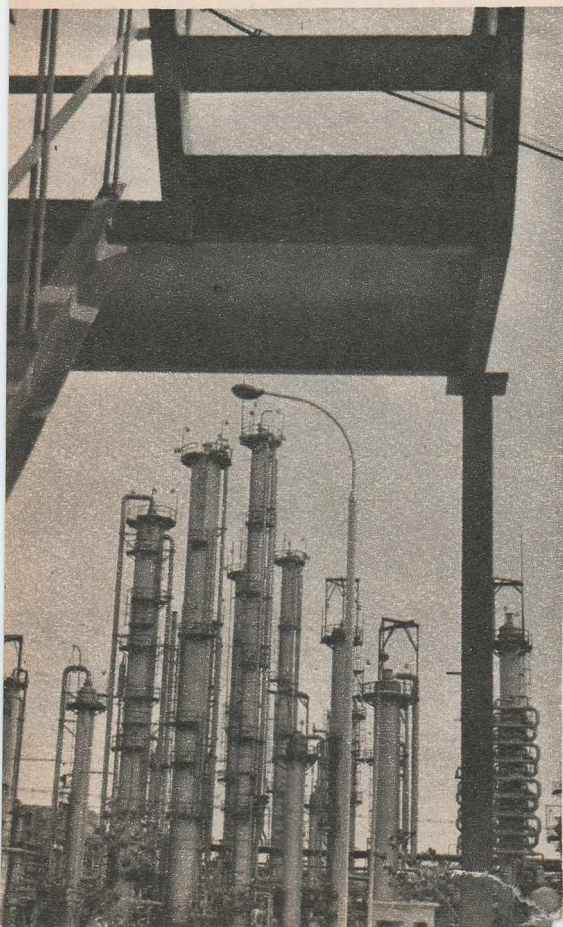
«Datorită acestor stări de lucruri, spunea directorul Băncii de investiții, filiala Oltenia, combinatul chimic înghite o bună parte din depășirile de producție ale altor uzine». E, cu alte cuvinte, un organism care trăiește pe spinarea altora deși are imense resurse de «viață» încă nepuse în valoare. Pînă cînd ?

Fie că e vorba de parametrii producției în secțiile date în funcțiune (vechi, cum li se spune, deși multe n-au împlinit decît un an de cînd au fost terminate), fie că e vorba de realizarea investițiilor pe șantierul de extindere (unitatea nouă), combinatul chimic craiovean se înscrie în bilanțul general al realizărilor regiunii Oltenia cu serioase rămîineri în urmă. Explicațiile sînt numeroase și o bună parte din ele trec drept fondate pe cauze obiective. Dar Ministerul Industriei Chimice acordă cu ușurință acest calificativ. Cauzele așa-zise obiective strecurate peste tot au învăluit cu o cortină compactă de nepăsare, neglijențe și greșeli care costă foarte mulți bani.

Situația nu se mai poate perpetua. O schimbare radicală, despre care se vorbește la Craiova cu insistență, trebuie să intervină în cel mai scurt timp. Se vorbește despre ea, dar cînd o vom putea vedea cu ochii noștri?

Au uitat oare chimiștii din orașul de pe Jiu și constructorii de pe șantierul combinatului chimic promisiunile făcute de ei în atîtea rînduri? Nu încapă îndoială că a sosit de mult momentul să și le amintească.

O fabrică nouă care, din diferite cauze, nu produce nimic (cum este cea din fotografie), reprezintă un uriaș generator de pierderi. Fiecare oră de nefuncționare costă mulți bani. Mai trebuie să li se amintească acest lucru chimiștilor de la Craiova?

cele șapte păcate ale constructorului

În cea mai întinsă cîmpie a României, în Bărăgan, zonele industriale își sporesc dimensiunile. La Fetești, pe un vast șantier, constructorii înalță trei obiective de interes republican: un combinat de creștere și îngrășare industrială a porcilor, o fabrică de conserve și una de nutrețuri combinate.

Vom stăruî în însemnările de față asupra felului în care se desfășoară lucrările pe șantierul combinatului pentru creșterea porcilor. Cîteva caracteristici ale acestui viitor combinat: capacitatea anuală — 100 000 porci. Sectoare principale — gestație, reproducție, îngrășare. Hale — 27, Obiective auxiliare — 15. Adică: un castel de apă, o centrală termică, ateliere, bucătării, filtre, canalizări etc. Deviz — 112 milioane lei. Gata pentru recepție — trimestrul IV/1968.

Numai că...

S-A ÎNCEPUT CU STÎNGUL

Și iată de ce. Constructorului i s-au pus la dispoziție fondurile reclamate de lucrările de organizare a șantierului încă în trimestrul IV/1966. A trecut trimestrul degeaba. Nu s-a atacat nici o lucrare de organizare. A venit anul 1967. În ianuarie și februarie lucrările de organizare a șantierului erau egale cu zero. Deci, în aproape jumătate de an, nu s-a mișcat un deget pentru atacarea acestor lucrări.

Printr-o minuțioasă cercetare a faptelor, prin confruntarea acestora cu documente aflate la Banca de investiții, la beneficiar (Consiliul Superior al Agriculturii) și la constructor (Întreprinderea 8 construcții montaj), au ieșit la iveală cele șapte păcate ale constructorului. Iată-le:

La 16 mai a.c., pe șantierul de la Fetești nu se executaseră forajele de apă prevăzute în proiectul de organizare. Apa era adusă cu cisternele din Borcea, plătindu-se pentru fiecare metru cub 50 lei, în loc de 1 leu cît ar fi revenit dacă exista măcar un singur puț. Acesta e primul păcat.

Tot pînă la 16 mai nu s-au executat racordurile privoriei la rețeaua de înaltă tensiune, nevoile curente de energie electrică fiind abia-abia acoperite de grupuri electrogene pentru care se plăteau chirii de 800 lei zilnic. Iată al doilea păcat.

Timp de 6 luni constructorul n-a fost în stare să execute barăcile pentru muncitori. De aceea cazarea acestora costa zilnic 4 000 lei. Al treilea păcat.

Tot în jumătate de an constructorul n-a reușit să înființeze o cantină, oamenii fiind nevoiți să ia masa la cantina stației C.F.R. aflată la o distanță mare de șantier. Iată al patrulea păcat.

Cinci: tot el, constructorul, a întîrziat nepermis de mult, construirea căilor de acces.

Șase: constructorul a executat o linie ferată de garaj căreia nici pînă la sfîrșitul lui iulie a.c. nu i se făcuse recepția. Linia funcționează însă... pe obrazul șefului de gară.

În sfîrșit, păcatul numărul șapte: din pricina neajunsurilor de mai sus și în primul rînd datorită neasigurării apei și energiei electrice, stația centrală de betoane a fost dată în folosință cu mare întîrziere.

De bună seamă că pentru toate acestea se fac vinovați și alții. Vom arăta acest lucru. Dar mai întîi e bine să vedem cum, datorită acestor lipsuri,

FONDURILE N-AU FOST FRUCTIFICATE

Ne adresăm beneficiarului, reprezentat prin tovarășul Petru Chitilă, director tehnic în Departamentul gospodăriilor agricole de stat. Iată ce ne spune el pe baza documentelor sale:

În planul de investiții pe 1967 Combinatului de la Fetești i s-au pus la dispoziție 41 000 000 lei. Dar o bună parte din aceste milioane au zăcut. În primele șase luni ale acestui an trebuiau folosite 20 500 000 lei. Din păcate nu s-a întîmplat așa. Lucrînd cu încetîntor, constructorul a cheltuit în primul semestru doar 9 000 000 lei. Cum spuneam, banii au zăcut. Trebuie să se știe: nu tot ce clocește scoate pui.

Așadar, planul de investiții la Combinatul de la Fetești n-a fost realizat. Ce părere aveți despre această stare de lucruri, tovarăși constructori? Lăsăm la o

parte faptul că ați ales... melcul drept model pentru a vă stabili ritmul de lucru, dar nu înțelegem

DE CE ASCUNDEȚI ADEVĂRUL?

Cînd am fost la Fetești o seamă de neajunsuri ne-au fost comunicate de șeful șantierului, inginerul Ilie Păișanu. Domnia-sa nu a zis măcar un cuvînt mai critic la adresa Întreprinderii de construcții și montaj nr. 8, forul tutelar al șantierului. Păcatele au fost aruncate asupra proiectantului (I.S.P.A. — Institutul de proiectări pentru agricultură), asupra beneficiarului (Departamentul gospodăriilor agricole de stat), asupra I.F.A.A. (Întreprinderea de foraje pentru alimentări cu apă), asupra băncii, care «nu plătește nici o dată la timp salariile muncitorilor de pe șantier». Am cercetat minuțios toate învinuirile pe care le-ați adus tovarășe inginer, și spre insatisfacția dumneavoastră, am constatat că lucrurile stau cu totul alt fel. Ce ne-ați spus la Fetești? Iată: «Lucrările au întîrziat pe șantier din cauză că pînă la 1 aprilie a.c., documentația a mai suferit încă modificări substanțiale, sistematizarea pe verticală ridicîndu-se cu 25 cm pe întreaga suprafață a combinatului». E adevărat. S-a modificat sistematizarea pe verticală; s-a coborît, nu s-a ridicat cum susțineți dv., dar șantierul a rămas tot la Fetești și lucrările de organizare puteau fi făcute din plin și la vreme. Și la Fetești și la București, dumneavoastră, CONSTRUCTORUL ați afirmat că BENEFICIARUL e un tată vitreg și ați dat exemplul cu linia ferată pe care ați construit-o și pe care o folosiți ilegal din pricină că beneficiarul n-a mișcat un deget pentru obținerea unei autorizații de folosire a acestei linii. Vă întrebăm: se poate obține autorizație asupra unui lucru care nu e gata, căruia nu i s-a făcut recepția?

Lucrările au avut un ritm de melc pe șantier, prindeți dumneavoastră, datorită faptului că pînă la 1 aprilie beneficiarul și proiectantul n-au ajuns la un acord comun, operînd diverse modificări. Dar un document, adică un proces-verbal semnat la 6 februarie a.c. de Întreprinderea tutelară 8 construcții-montaj, proiectant și beneficiar, precizează: «Toate proiectele obiectelor și rețelelor rămîn nemodificate». V-ați plîns că muncitorii sînt nemulțumiți de bancă, fiindcă aceasta nu dă salariile la timp. Într-adevăr, muncitorii trebuie să fie nemulțumiți de această situație. Dar nu banca este vinovată, ci dumneavoastră. Iată ce ne-a declarat tovarășul Eugen Voinescu, șeful serviciului plan la Banca de investiții, sucursala regiunii București: «Salariile nu au fost plătite la timp din cauză că Întreprinderea 8 construcții-montaj — tutelara șantierului — prezintă cu întîrziere de 3-5 zile documentația necesară pentru stabilirea fondului de salarii». Hai la întreprinderea tutelară. Reținem cuvînt cu cuvînt ceea ce ne-a spus tovarășul Mircea Popescu, contabilul șef al întreprinderii: «Din vina noastră o singură dată s-a întîrziat plata salariilor. Precizez că în celelalte dați salariile nu s-au dat la timp din cauză că formele de plată au fost întocmite de șantier cu întîrziere». Deci, e vinovat acarul Păun. Criticați-l, tovarăși șefi din conducerea întreprinderii nr. 8, iar dumneavoastră feriți-vă de autocritică precum Necuratul de tîmie! Dăm scris: cei care conduc șantierul de la Fetești n-o să vă critice. Dumneavoastră doar le dați salariile și primele.

Am spus de la început că la ghemul neajunsurilor pe șantierul Combinatului de la Fetești și-au adus gene-

Frământări aproape metafizice la porcine: «Cînd mi-i gata casa?»

Un om care s-a hotărît să recîştige timpul pierdut: inginerul Ilie Păişanu, şeful şantierului Feteşti.

roasa contribuţie şi alte foruri şi responsabili cărora trebuie să le spunem în faţă

CÎTEVA ADEVĂRURI AMARE

Ne referim în primul rînd la beneficiar. Era foarte firesc ca în momentul în care constructorul — antreprenor general — a atacat lucrările, să fi avut posibilitatea să racordeze şantierul la surse de energie electrică şi de apă realizate de beneficiar în avans. În felul acesta constructorul ar fi fost sprijinit în acţiunile sale; din păcate acest lucru nu s-a petrecut. Beneficiarul — Consiliul Superior al Agriculturii — s-a dovedit a fi tată vitreg şi în altă privinţă. Multe luni de zile Combinatul de la Feteşti a fost lipsit de conducere. Alta ar fi fost situaţia dacă Departamentul gospodăriilor agricole de stat ar fi numit conducerea combinatului la începutul lucrărilor. Or, lucrul acesta s-a făcut cu multă întîrziere.

Şi proiectantului şi beneficiarului trebuie să li se reproşeze faptul că n-au dat dovadă de suficientă chibzuinţă atunci cînd au stabilit locul unde se vor executa forajele de apă.

Nici T.U.G.-ul — Trustul de utilaj greu din Ministerul Industriei Construcţiilor — nu s-a dovedit a fi la înălţime. Multe din utilajele sale se defectează des, iar timpul de reparaţie al acestora e exagerat de mare.

E de neînţeles ca în 1967, pe un şantier de asemenea dimensiuni să nu ai instalat măcar un post telefonic. A trebuit să treacă cinci luni, să se facă nenumărate adrese, să se intervină la «nivel înalt» pentru ca în cele din urmă, adică la 22 iulie a.c., Direcţia regională P.T.T.R. să binevoiască, în sfîrşit, să instaleze un post telefonic.

Pe şantierul de la Feteşti lucrează 1 200 de muncitori. Cei cu experienţă, cei care îşi văd de treabă şi nu se gîndesc de luna «dă, Doamne, să vie sîmbăta dimineaţa, să zbor şi să mă reîntorc luni la prînz» — cîştigă bine. Dar pentru ca să-şi cumpere un costum mai bun, un pantof mai elegant, trebuie să facă drum la Constanţa sau la Bucureşti, pentru că aici, la Feteşti, deşi e centru raional, mărfurile acestea şi multe altele

George CIUDAN
Fotografii de ELENA GHERA

(Continuare în pag. 21)

Telefonul fără... fir. Astfel s-au transmis informaţiile pe vastul şantier din martie pînă la data de 22 iulie.

flacăra VARIETĂȚI

Acești cimpanzei, mascul și femelă, pensionari ai Grădinii zoologice din Tokio, uimesc atît pe vizitatori cît și pe îngrijitori.

Ei dau dovadă, de ani de zile, de o afecțiune reciprocă foarte puternică: își acordă o îngrijire plină de duioșie, își cedează unul altuia porția de mîncare, se duc la culcare ținîndu-se de mînă sau sar cu promptitudine unul în apărarea celuilalt.

LACUL FILANTROPILOR

Circa 600 000 monede din diverse țări, în valoare de peste 15 000 dolari, acoperă într-un strat gros de aproape 70 de centimetri fundul lacului din peștera Luray, statul Virginia — S.U.A. Bani aruncați în apă de vizitatori sînt adunați o dată la un număr de ani și donați unor organizații de sănătate. Ultima beneficiară a fost, în anul 1961, Asociația americană de cardiologie.

cuvinte încrucișate: PĂSĂRI

ORIZONTAL: 1) Pasăre mare cu ciocul lung, una din atracțiile Deltei — Vînzătorul de păsări din opereta lui Zeller. 2) La păsări și la avioane — Pasăre rară din Delta, Impodobită cu un mănunchi de pene albe, ornamentale. 3) Pentru — Pasăre de baltă cu moț negru — Unită 4) Asaltat — Pasăre care poate imita sunetele scoase de diferite păsări. 5) Gheorghe Ioneci — Alifie — Comparativ — Produs lactat. 6) Șolmi — Pronume. 7) Întinsă — Tovarăș de muncă. 8) Pasăre mare de curte — Înru-

diți cu stejarul. 9) Grădină hibernală — Grațioasă pasăre de pe lac. 10) Nu-l stricați pe gîștel — Bunel — Fir. 11) Rude ale berzelor, din țările calde — Pasăre cîntătoare cu ciocul foarte scurt. 12) Dispui — Gîște și rațe, în devenire — Bluze.

VERTICAL: 1) Un exemplar... bun de gură — Plantă leguminoasă. 2) Păsări de pradă — Necruțători. 3) Pasărea... muzicală din pădurile Australiei — Păsări de pădure cu pene brune-roșcate. 4) Din aripil — Descrisă... în multe strofe, de To-

pirceanu — Slab și goll 5) Soliștii din... colivie — Prefix. 6) Acutel — Fără consistență. 7) Excrescență — Cea de pasăre e foarte hrănitoare — Din boboc! 8) Foarte mare — Bucată masivă de piatră. 9) Măiestrie — Bunică (reg.) — Titan. 10) Undel — Pană — Sortiment de brînză. 11) Înfuriat — Bărbătușul raței. 12) Pasăre din nordul Europei care petrece iarna la noi (pl.) — Campioni.

Ion PASCAL

1	P	2	E	3	L	4	E	5	A	6	N	7	B	8	A	9	D	10	A	11	M
2	A	R	I	P	A				A		R	E	T								
3	P	E	R																		
4	A	T	A	C	A	T															
5	G	I																			
6																					
7	L	A	T	A																	
8																					
9	S	E	R	A																	
10	R	Z																			
11																					
12	A	I																			

dezlegarea jocului «AUGUST» apărut în numărul 34

ORIZONTAL: 1) BV — MARASEȘTI. 2) AUB — NAUM — HRE. 3) ZIARIST — LEAT. 4) NAU — OI — GALIA. 5) A — DAN — MUFLA. 6) CER — VAS — ENA. 7) GALS WORTHY — U. 8) RIA — ALIOR — MG. 9) I — ILI — NS — CIU. 10) VARA — SA — MONS. 11) IBERIA — MARET. 12) TA — GUSTAR — RU. 13) ANI — SEXTILIS.

scurt și cuprinzător

● «Viața în castele» este titlul unei cărți de aventuri pasionante, apărută recent în Franța. Autoarea, d-na Lucie Mazauric, povestește întâmplările extraordinare și totodată reale din timpul ultimului război trăite de conservatorii Muzeului Luvru, pentru a ascunde și păstra 3 500 opere de artă ale celebrului muzeu. A fost o luptă încununată de succes, căci nu s-a pierdut sau deteriorat nici un tablou.

● Dintr-o recentă statistică a Uniunii Europene de Fotbal (U.E.F.A.), care reunește 33 de federații naționale, reiese că pe continentul nostru sînt 10 968 740 de fotbaliști legitimați. În fruntea listei stau Uniunea Sovietică (3,8 milioane jucători) și R.F. a Germaniei (2,3 milioane), urmate de Anglia cu 750 000 de jucători. Țările în care fotbalul este — statistic vorbind — cel mai mult jucat sînt: Olanda și Norvegia (un fotbalist la 21 locuitori). Urmează:

R.F. a Germaniei (1:23), Danemarca (1:28), Luxemburgul (1:30), Austria (1:35). În Italia, Spania și Portugalia fotbalul este foarte popular ca spectacol, dar numărul foarte puțini practicanți: Italia (1:260 de locuitori), Portugalia (1:400), Spania (1:520).

● O interesantă experiență a avut loc la Centrul de cercetări al aviației americane din Bradford (Massachusetts). Prin simplul efort de gândire, un om a comandat unei mașini electronice să scrie cuvîntul CIBERNETICA. Mașina a executat ordinul dat prin intermediul electrozilor fixați pe craniu și conectați la ordinator.

● Prețul tutunului a crescut la bursa din New York după ce s-a anunțat fabricarea unui nou filtru care poate absorbi 60% din nicotina și gudronul țigării fără a-i altera gustul.

● Greutatea totală a microparticulelor reziduurilor care poluează atmosfera a fost estimată — numai pentru S.U.A. — la 133 milioane tone. Aproape 200 de întreprinderi s-au specializat în lupta pentru curățirea aerului. Cea mai mare dificultate derivă însă din lipsa unui număr suficient de specialiști căci în toată lumea nu sînt mai mult de o mie de ingineri

specializați în problemele combaterii poluării aerului.

● Comentatorul unui meci de crichet desfășurat la Shrewsbury (Anglia) a trecut prin momente dificile.

În echipa locală jucau Bob JONES, Will JONES, Dick JONES, Cris JONES și încă alți șapte coechipieri, care se numeau cu toții JONES. S-a descurcat totuși destul de bine pentru că numele îi era familiar. Comentatorul se numește Bill JONES.

● Iată rezultatul unei curioase anchete întreprinse de o instituție din München, dornică să știe care este soarta a 100 000 de agrafe de birou consumate de salariații ei: 20 000 de agrafe au fost folosite la atașarea actelor; alte 20 000 au fost folosite ca jetoane la jocuri de cărți; 16 000 au fost întrebunțate la curățatul mașinilor de scris; 14 000 au fost îndoit și făcute inutilizabile în cursul convorbirilor telefonice; 7 000 au fost folosite pentru remedierea provizorie a unor defecțiuni vestimentare (nasturi rupți, jartiere etc.); 5 000 au ajuns scobitori; 3 000 au fost folosite la curățatul pipelilor. Restul agrafelor au fost utilizate pentru curățatul unghiilor, ca șurubelnițe etc., etc.

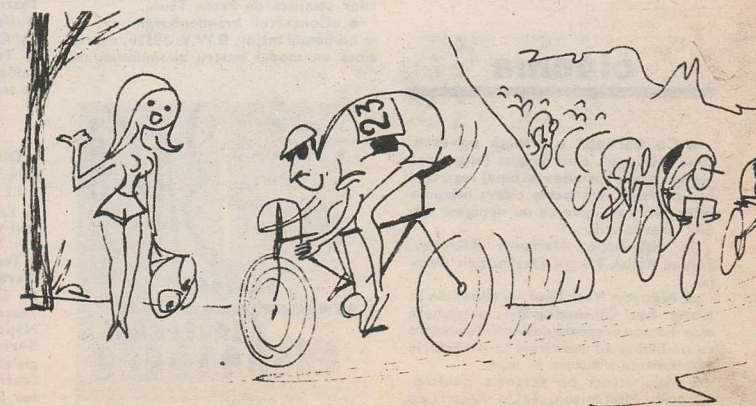
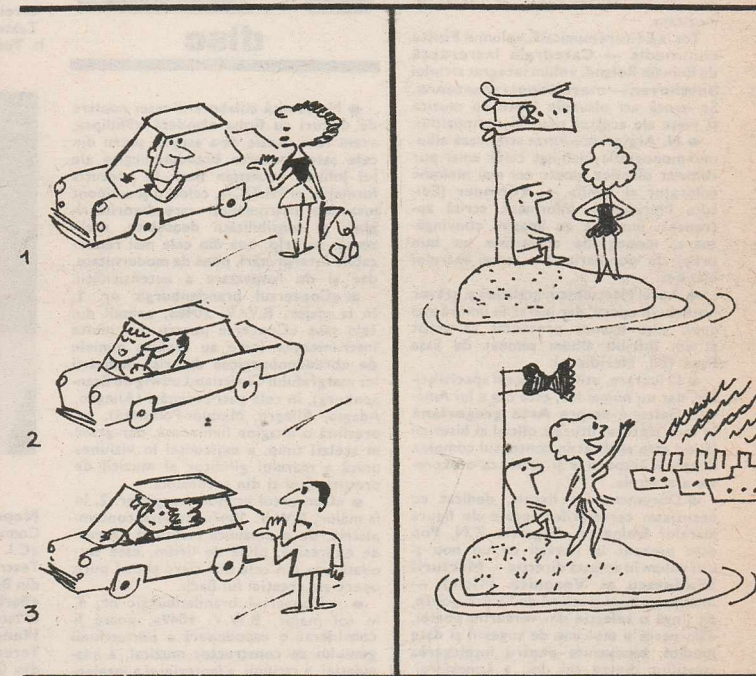
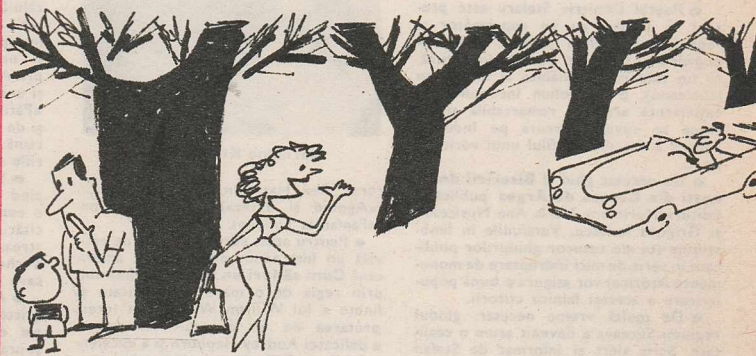
MODELUL — UN TRIMIS AL ZEILOR

Antropologii afirmă că populația Ainu de pe insula japoneză Hokkaido dănuiește pe aceste meleaguri de peste șapte milenii. Trăind într-o izolare aproape totală, acești oameni continuă să respecte cu strictete obiceiuri ancestrale, vechi credințe religioase. Ursul — despre care, conform tradiției, se spune că le-ar fi fost trimis de zei pentru a le procura hrană și îmbrăcăminte — este idolatrizat, fiind totodată modelul preferat al artiștilor populari. A poza unui sculptor nu este aici o îndeletnicire neobișnuită pentru acești «trimiși ai zeilor».

umor

AUTOSTOP!...

de Nell COBAR

cele șapte păcate ale constructorului

(Urmare din pag. 17)

sînt aproape sublime, dar lipsesc cu desăvîrșire. Organele locale în drept, trebuie să știe că Feteștiul a devenit DE PE ACUM un centru industrial și ca atare bunurile de larg consum sînt mult mai mult cerute.

Revenind la mersul lucrărilor de pe șantierul de la Fetești trebuie să arătăm că, în ultima vreme, au început să se arate

SEMNE BUNE

Ritmul de execuție e, la ora actuală și după cîteva scuturături binemeritate, pe calea cea bună. Planul operativ al constructorului a fost depășit în luna iulie. halele de gestație au ajuns la acoperiș. În curînd se vor deschide noi fronturi de lucru. Se impune menținerea acestui ritm. Numai în felul acesta construc-

torii vor putea recupera timpul pierdut. Numai în felul acesta se va putea materializa angajamentul pe care și l-a luat conducerea șantierului: intrarea lucrărilor în grafic la sfîrșitul lui septembrie. Aceasta va da posibilitatea ca în timpul iernii — cînd în Bărăgan sînt condiții dintre cele mai grele — să se lucreze fără a fi biciați de viscol, adică în interior.

Constructorul — antreprenor general—și beneficiarul — Consiliul Superior al Agriculturii — au datoriat să vegheze asupra modului în care se înalță combinatul. Se impune ca din lipsurile manifestate să se tragă concluziile cuvenite și, în consecință, să se ia măsurile corespunzătoare pentru buna desfășurare a lucrărilor.

În toamna viitoare, la ceasul pastramei și al tulburului Combinatul de la Fetești ar trebui să fie o uzină vie. Nu este încă prea tîrziu pentru ca acest lucru să fie realizat.

Omul sfințește locul.

...sau li tine umbră degeaba.

tv

nu trageți în „magazin 111“!

Se reproșează rubricii de față că nu-i destul de acidă, că nu arată mai necruțător cu degetul petele negre de pe micul ecran și nu-i denunță nominal pe toți autorii lor. Din partea cealaltă, dinspre televiziune, vin imputări în sens invers: cronicile se învîrtesc în jurul unui ideal de perfecțiune abstract, nu țin seama de condițiile concrete de dotare materială și umană ale muncii noastre.

Povestea spune că un înțelept căruia i s-a cerut să rezolve un liciu spinos a ascultat cu răbdare fiecare din părți și le-a dat pe rînd dreptate amîndurora. Iar martorului la această judecată neobișnuită care i-a spus că nu ar fi trebuit să procedeze așa, înțeleptul i-a răspuns la fel de împăciuitor: «Ai și domnia-ta dreptate».

Nu pentru a marca o adeziune la această filozofie sceptică, ci pentru că chiar așa stau lucrurile, să subliniem că nici una dintre cele două tabere nu-i deținătoarea adevărului integral. Este util să se indice stăruitor obiectivul de atins, dar n-ar fi just ca cei ce tind spre el cu forțe nu totdeauna pe măsura bunelor lor intenții să fie descurajați printr-o critică prea tăioasă, nimicitoare.

Poate că nici una dintre emisiunile televiziunii nu oferă flancuri mai vulnerabile celor dispuși să ia în deridere eforturile neizbutite de a amuza, decît nestatornicul «Magazin» duminical. Schimbîndu-și într-una denumirea, structura, durata, orele de programare, înghesuit între transmisiile sportive sau chiar, ca în ultima duminică, sufocat de ele, Magazinul era sortit inexorabil să devină ținta celor mai otrăvite săgeți. Nimic mai facil în această situație decît să treci cu vederea meritele permanente ale emisiunii.

Recapitulînd vom constata că, pe nesimțite, «Magazinul 111» a alcătuit o bogată antologie de proză satirică scurtă. În condițiile cunoscutei crize calitative a umorului, Magazinul ne-a oferit ecranizarea unor schițe de Alberto Moravia, Avercenco, O'Henry, André Maurois, André Braga, Constantin Argeșanu, Tudor Mușatescu, Nicuță Tănase și mulți alții. Ne-am obișnuit să considerăm de la sine înțeleasă prezența cvasisăptămînală în cadrul Magazinului a unei piesete de un nivel artistic surprinzător în raport cu timpul scurt de care dispun realizatorii sau cu modestia mijloacelor utilizate pentru punerea în scenă. În general bine alese, interpretate de actori de talent dirijați de o mină sigură, aceste miniaturile teatrale reprezintă o poziție de prestigiu cucerită de «Magazinul 111». Ar fi de dorit să n-o abandoneze, așa cum a procedat cu alte idei fructuoase, pierdute pe drum înainte de a-și fi epuizat toate promisiunile. Serialul lui Ion Băieșu n-a dus pînă la capăt odiseea lui Costel și a Tanței poate pentru că s-a curnat — nu din vina autorului — tot mai multă apă în umorul episoadelor. Amintirile din teatru și din activitatea cinematografică, zimbetele pe 16 milimetri, armoniile românești preluate de marii compozitori ai lumii, rubricile științifice, foiletoanele muzicale s-au perindat alături de nu se mai știe cîte alte rubrici prin «Magazinul 111». Nu toate s-au ridicat permanent la înălțimea necesară, dar fiecare dintre ele a demonstrat că realizatorii emisiunii sînt mereu în căutare de idei noi. Ținînd seama de ritmul precipitat impus de programarea săptămînală și de incertitudinile care — după cum reiese din nepotrivirile între programul tipărit și cel real — planează pînă în ultima clipă, nu se poate pretinde o finisare desăvîrșită. Au fost și fiasco-uri. Organizarea concursurilor nu pare a fi o materie la care Magazinul să merite premiu (sau măcar notă de trecere). Cel despre politețe a eșuat pentru că s-a pierdut în mărunțisuri și s-a bizuit pe o prezentare nedibace. Concursul «Recunoașteți tabloul!» a fost cam pedant și plicticos. Singur concursul patronat de Șerban Cioculescu în legătură cu necunoscutele din opera lui Matei Caragiale a fost cu adevărat original și interesant. Așteptăm, acum, rezultatele.

Foarte bine a debutat rubrica «Enigmele istoriei» (deși ar fi fost preferabil să se evite acest titlu al cărui copyright aparține revistei «Magazin istoric»).

Iată deci că, fără a aminti măcar cea mai importantă componentă a emisiunii și anume muzica ușoară (va fi vorba de ea săptămîna viitoare), putem discuta o lungă listă de preocupări, încercări, succese. N-ar fi drept să ne exercităm permanent ironia la adresa unei emisiuni ale cărei virtuți contrabalansează, în linii mari, scăderile.

Felicia ANTIPI

P.S.

Mariana Bădoiu e tînără, frumoasă, are voce, poate și har. De ce nu-i explică nimeni că e o impietate să-ți însușești repertoriul Mariei Tănase și să cauți să imiți interpretarea ei inimitabilă? Cînd un băiețandru se străduiește să semene cu Dan Spătaru și să cînte ca el, îți vine să zîmbești. Nu este însă admisibil ca cineva să încerce să suprapună imaginii unice, covîrșitoare, a marii artiste, propria sa imagine în mod fatal palidă și chiar involuntar, trist, parodic. Maria Tănase a fost una dintre valorile absolute ale artei românești. Dacă Mariana Bădoiu năzuiește spre pilda ei ar trebui să înceapă prin a-și făuri o personalitate artistică originală. Nu ne-ar mai da sentimentul profanării și ar putea ajunge să reprezinte ea însăși altceva decît o umbră.

cadran internațional

20 spectacole — tot atâtea succese

În plină ascensiune a talentului lor, tinerii balerini Magdalena Popa și Amatto Checiulescu, de la Opera Română, și-au îmbogățit recent palmaresul obținând frumoase succese într-o serie de spectacole coregrafice prezentate în mai multe orașe spaniole — Madrid, Santander, Burgos, Alicante, La Coronia, Vigo, Melilla, Pontevedra ș.a. Aparițiile artiștilor în «Lacul lebedelor», «Silfidele», «Spartacus» sau «Apele primăverii» au trezit un deosebit interes în rândul publicului, iar ziarele din Spania, comentând pe larg creațiile balerinelor români, au subliniat înalta școală pe care o posedă.

Astfel, cronicarul ziarului «Informaciones» din Madrid sublinia: «Partea din «Lacul lebedelor» a fost realizată în mod strălucit atât prin tehnica, cât și prin căldura umană a Magdalenei Popa, foarte bine secundată de Amatto Checiulescu. I-am admirat de asemeni din nou în «Apele primăverii»...» Iar ziarul «El Diario Montañes» din Santander se referă la o altă creație: «În «Spartacus», (muzica lui Hacia-turian și coregrafia lui Jakobson) Magdalena Popa și Amatto Checiulescu au avut un nou prilej de a-și etala talentul care, de data aceasta, se împletea, în ansamblul poetic, cu gimnastica și săriturile prin aer, o adevărată revărsare de vitalitate».

Revenind zilele acestea în București, tinerii balerini ne-au relatat — pe un ton păstrând încă emoția datorată succesului reperat — despre popasul de mai bine de cinci săptămâni pe care l-au făcut în Spania, timp în care și-au dat concursul la 20 de spectacole.

Magdalena Popa, distinsă cu Steaua de Aur a Festivalului Internațional de Dans de la Paris, ne-a mărturisit satisfacția de a-l fi avut ca partener în «Silfidele» (pe muzica lui Chopin) pe reputatul artist James Urbain, deținător al aceluiași trofeu de mare prestigiu.

— Între invitații la festival — ne-au spus artiștii — s-au aflat de asemenea Marlyn Burr și Jean Paul Commlin, prim-balerini la «London Festival Ballet», cu care am realizat un excelent schimb de experiență. De altfel, întreg turneul nostru în Spania ne-a prilejuit deosebite satisfacții, ca soli ai artei interpretative românești.

Sandu NAUMESCU

O imagine care nu va putea fi surprinsă pe străzile Stockholmului — ca de altfel în întreaga Suedie — decît pînă la 3 septembrie — «Ziua H» (de la cuvîntul suedez Höger — dreapta). După această dată — mai precis după două zile de întrerupere a circulației (cu excepția mașinilor de pompieri, a ambulanțelor și autobuzelor) timp în care polițiștii, forțe ale armatei și 50 000 agenți recrutați special în acest scop vor schimba semnele indicatoare de pe stînga pe dreapta și vor aduce toate modificările necesare semnelor de circulație rutieră — Suedia va înceta să facă notă discordantă printre toate celelalte țări de pe continentul european (doar în Anglia circulația se va menține, în continuare, pe stînga). «Operația H», a fost hotărîtă în urmă cu patru ani în parlamentul suedez și o «comisie pentru circulația pe dreapta», special instituită s-a ocupat de punerea în aplicare a noului regulament al circulației. Costul operațiunilor de schimbare a circulației este apreciat la 600 milioane coroane, din care aproximativ jumătate sînt destinate cheltuielilor legate de transferarea ușilor autobuzelor de pe stînga pe dreapta. O parte din finanțarea acestei operațiuni este suportată însă și de conducătorii auto, prin plata timp de patru ani a unei taxe speciale de la 42 pînă la 84 coroane.

commonwealthul centrifug

În ultima vreme, Comunitatea britanică de națiuni a trebuit să facă față unor încercări din ce în ce mai grele și din ce în ce mai numeroase. Ele au zdruncinat bazele întregului organism, așa încît astăzi numeroși observatori se întreabă dacă nu cumva zilele Commonwealthului sînt numărate. Asemenea întrebări își pun, în primul rînd, publicațiile engleze.

Se constată, mai întîi, că echilibrul de forțe în cadrul comunității s-a schimbat mult în ultimii ani. În domeniul politic, Anglia nu mai poate conta de loc pe o susținere unanimă. Dimpotrivă, partenerii ei din Commonwealth manifestă clar tendințe centrifuge, care s-au accentuat mai ales în legătură cu multe dezbătute problemele rhodesiene. Majoritatea membrilor comunității — și, în primul rînd, țările africane — au insistat ca Londra să ia măsuri energice împotriva regimului lui Smith, pentru respectarea drepturilor celor 4 000 000 de negri rhodesieni. Cum însă Marea Britanie a continuat dialogul cu Salisbury, mergînd din concesie în concesie, partenerii din Commonwealth au început să mani-

festeste mult scepticism cu privire la utilitatea organizației din punct de vedere al intereselor lor.

Cele mai mari îndoieli se manifestă însă pe plan economic. Așa cum se prezintă Commonwealthul la ora actuală el defavorizează net partenerii mai slabi dezvoltăți, contribuind la perpetuarea și adîncirea discrepanței dintre economiile avansate și cele în curs de dezvoltare. De aceea sistemul taxelor preferențiale — care avantajează Marea Britanie — întîmpină o rezistență tot mai mare.

Dar amenințarea cea mai serioasă o constituie eventuala aderare a Angliei la Piața comună. Exprimînd îngrijorarea Kenyei și a altor țări africane, ministrul kenyan al economiei, Tom Mboya, a avertizat că aderarea Angliei va duce la «anularea unor avantaje care rezultă din acordurile existente între țările membre». Londra a încercat, firește, să liniștească spiritele. Nu demult, Herbert Bowden, ministrul britanic al Commonwealthului, a declarat că «intrarea Angliei în Piața comună trebuie să țină cont de interesele comunității» și că în cazul cînd nu se vor obține condiții acceptabile, britanicii vor renunța la aderare». Nimeni însă nu crede într-o minune. Pentru ca interesele țărilor din Commonwealth să nu fie lezate, ar trebui ca cei șase să accepte aranjamentele agricole din cadrul Commonwealthului și totodată situația privilegiată a lirei. Ceea ce, știe toată lumea, este practic imposibil.

Rămîn așadar două posibilități. În cazul cînd cererea britanică va fi admisă — în termenii acordului de la Roma — existența Commonwealthului va fi pusă cu siguranță și de urgență sub semnul întrebării. Dacă însă eforturile britanice de intrare în C.E.E. nu vor avea succes, atunci se poate prevedea o reanimare a relațiilor intercomunitare. Desigur însă pentru un anumit timp, întrucît tendințele centrifuge există și se accentuează, după cum am văzut, independent de problema aderării.

Ion D. GOIA

„foamea de apă” și problemele ei

Ultima noutate în domeniul desalinizării apei marine o constituie centralele acționate de energie nucleară. Trei asemenea uzine se află în fază de proiect în Statele Unite, Uniunea Sovietică și Marea Britanie. (Potrivit unui raport al O.N.U., la sfîrșitul anului trecut existau de acum în lume 57 uzine, folosind în același scop alte surse de energie.) «Foamea de apă» a omenirii nu este însă nici pe departe potolită, problema aceasta, preocupînd specialiștii din întreaga lume, constituie una dintre principalele teme ale Deceniului hidrologic internațional, organizat sub egida O.N.U. Deși 72 la sută din suprafața pămîntului e acoperită de apă, apa dulce, pe care o putem bea și cu care ne putem spăla, pe care o putem folosi în agricultură și industrie nu se găsește în stare naturală decît în proporții minime: 2% din întreaga cantitate de apă a globului.

Dacă țările dezvoltate au de rezolvat probleme legate de repartitia rațională a apei și de combaterea poluării ei, într-o seamă de țări în curs de dezvoltare, situate în regiuni deșertice, dificultățile sînt de cu totul altă natură, atîngînd pe alocuri chiar proporții de flagel. Potrivit datelor O.M.S., nouă zecimi din populația acestor țări au la dispoziție o cantitate de apă mult

inferioară necesităților. Setea și bolile legate de lipsa apei potabile, a celei necesare asigurării unei igiene elementare, omoară anual peste 10 000 000 de oameni, dintre care mai multe de jumătate copii. Numai 7% din terenurile cultivate se bucură de rețele de irigare. Oamenii își irosesc adesea jumătate din timpul de muncă transportînd apa de la surse îndepărtate la locul folosirii ei. Din cauza aceleiași lipse de apă nu pot fi puse pe picioare industrii naționale — știut fiind că pentru fabricarea unui singur kilogram de țesături, de pildă, este nevoie de 600 litri de apă, pentru 1 kg de ciment, de 3 500 litri, iar pentru aceeași cantitate de oțel, între 20 000 și 30 000 litri de apă.

S-a calculat că creșterea necesităților de apă dulce se dublează la fiecare cincisprezece ani, în timp ce prețul ei devine din ce în ce mai ridicat. Cu toate că desalinizarea apei marine este soluția cea mai practică la care s-a ajuns pînă în prezent, costul apei astfel obținute este deocamdată ridicat. Deocamdată numai, căci potrivit datelor publicate de «Oficiul apei saline» din S.U.A., dacă prețul apei obținute prin desalinizare era în 1950 de 20 de ori mai ridicat decît al celei naturale, în 1967 diferența înregistrează un plus de aproximativ numai 50%, iar în 1980 apa desalinizată va fi de trei ori mai ieftină.

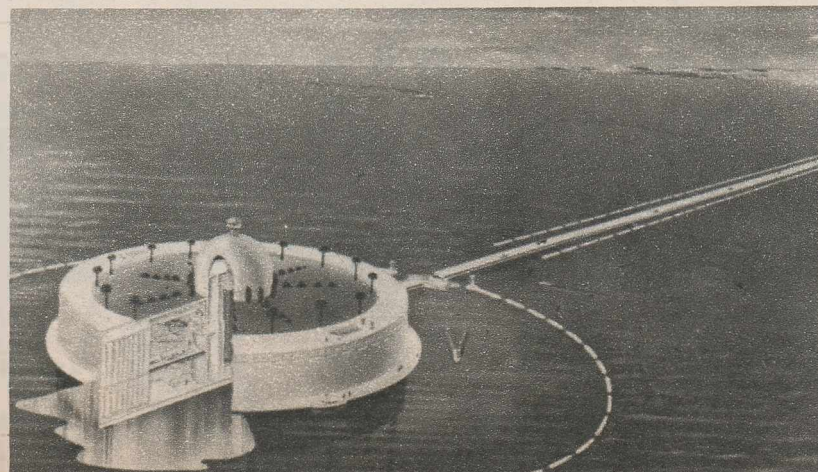
Viitorul aparține deci, în mod cert, marilor uzine care vor pompa apă din mare, o vor distila și o vor trimite prin conducte spre centrele industriale și regiunile agricole aride. Bineînțeles, în măsura în care nivelul dezvoltării economice a diferitelor state le va permite construirea unor asemenea agregate complexe.

D. ȘTEFAN

În semn de omagiu adus celor 80 de ani de viață împliniți recent de marele pictor Marc Chagall, în Franța au fost organizate două expoziții: una la Fundația Maeght, cu lucrări realizate din 1947 pînă-n prezent, și o alta la «Musée des Augustins» din Toulouse, cu tema «Chagall și teatrul». În fotografie: pictorul în fața cunoscutului tablou «Commedia dell'arte».

Macheta, realizată în Statele Unite, a celei dintîi centrale atomice pentru desalinizarea apei marine. Puterea instalată: 5 000 000 kilowați.

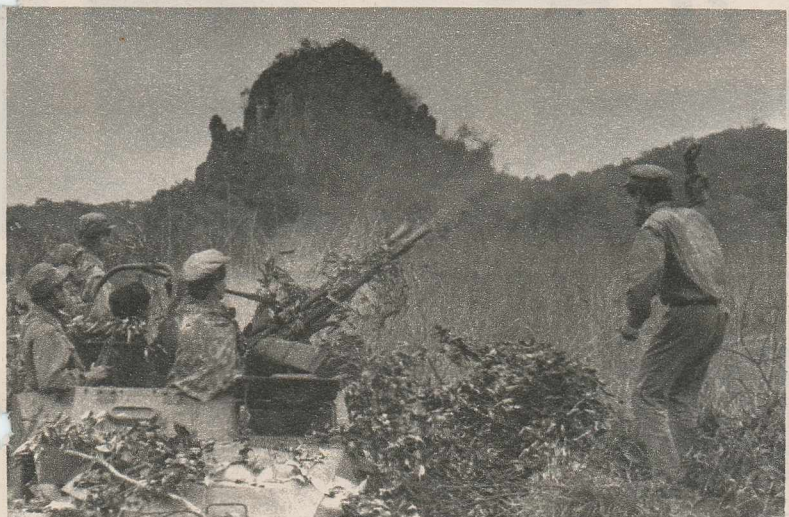
TENDINȚE DIVERGENTE ÎN N.A.T.O.

de Silviu BRUCAN

La invitația președintelui Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, a făcut o vizită oficială în țara noastră primul ministru și ministru al afacerilor externe al Danemarcei, Jens Otto Krag, cu soția.

Fotografia de jos înfățișează o baterie antiaeriană a forțelor patriotice laotiene în acțiune. După cum relata postul de radio Patet Lao, numai în cursul primelor șase luni ale acestui an forțele armate patriotice laotiene au doborât peste 180 de avioane inamice. De altfel, într-un recent mesaj adresat copresedintilor Conferinței de la Geneva de către Fumi Yongvicit, secretar general al C.C. al Partidului Neo Lao Haksat, membru al Comisiei naționale pentru aplicarea acordurilor de la Geneva cu privire la Laos, se menționa că aviația americană continuă să bombardeze provinciile eliberate laotiene, aflate sub controlul forțelor Neo Lao Haksat. Totodată în mesaj se cere încetarea acestor acte agresive și adoptarea unor măsuri eficiente pentru a se pune capăt definitiv raidurilor aeriene împotriva populației pașnice laotiene și pentru aplicarea cu strictețe a acordurilor cu privire la Laos, semnate în urmă cu cinci ani la Geneva.

„ghimpele“ okinawei

Un sondaj efectuat de curînd de unul dintre cele mai importante ziare japoneze — «Asahi-Shimbun» — în rîndul a cîteva sute de persoane, alese la întîmplare, a relevat că doar 11,5 la sută dintre cei chestionați și-au manifestat simpatia pentru Statele Unite, iar printre personalitățile politice cărora japonezii le sînt ostili, pe primul loc se situează președintele S.U.A. — Johnson (20,6 la sută dintre cei chestionați). Faptul nu e lipsit de semnificație. Războiul dus de S.U.A. împotriva poporului vietnamez este privit în Japonia — ca de altfel pe întreg globul — cu profundă indignare. În plus, mai există încă «un ghimpe» — expresia aparține ziarului american «New York Herald Tribune» — chiar în relațiile directe japono-americane. Problema revenirii sub control japonez a Okinawei — după acaparea acesteia de către S.U.A., la sfîrșitul celui de-al doilea război mondial — constituie unul dintre subiectele cele mai «sensibile» care se răsfrîng asupra raporturilor dintre cele două țări. În ultimul timp campania pentru revenirea insulei sub control japonez a cucerit cercuri tot mai largi ale opiniei publice, determinînd luări de poziție netă în acest sens chiar din partea partidului guvernamental — premierul Sato declarînd, de pildă, că «Zilele postbelice nu vor lua sfîrșit pînă cînd Okinawa nu va reveni la patria-mamă».

Cît privește poziția oficialităților ameri-

cane ea poate fi dedusă cu claritate și din precizarea făcută de ambasada S.U.A. la Tokio, precum că Okinawa nu va putea fi retrocedată Japoniei decît atunci cînd o vor permite «interesele securității lumii libere». Iată și tălmăcirea acestor termeni făcută de către același «New York Herald Tribune»: «Statele Unite doresc să-și mențină controlul complet asupra insulei din cauza importanței sale militare strategice. În concepția Pentagonului, Okinawa este o bază prețioasă de trupe și de aprovizionare pentru războaiele din Asia, ca și pentru rachetele nucleare și avioanele purtătoare de asemenea arme».

Peste puțină vreme este prevăzut a avea loc o vizită a premierului japonez la Washington. Comentarii din capitala japoneză consideră ca sigură, abordarea — ca un punct principal de discuție — a problemei Okinawei și nu se face un secret din faptul că se va aminti interlocutorilor americani apropierea termenului de renegociere a așa-numitului Tratat mutual de securitate americano-japonez, care expiră în 1970... De altfel, starea de spirit a oficialităților japoneze reiese limpede și dintr-un recent interviu al unui purtător de cuvînt al Ministerului de externe japonez în cadrul căruia sublinia că «buna-credință a guvernului american în vederea unei reglementări (a problemei Okinawei — n.a.) este un factor foarte important. Dacă ea va fi pusă sub semnul îndoielii în rîndul poporului japonez, atunci problema ar putea ieși din făgașul ei».

I. CIOARĂ

Interesul observatorilor internaționali pentru problemele care confruntă N.A.T.O. a fost resuscitat de vizita cancelarului vest-german Kiesinger la Washington și de ultimele evenimente din Europa occidentală.

Întrevederea Johnson-Kiesinger n-a mai fost însoțită de obișnuitele cuvinte de slavă la adresa «solidarității atlantice» și de rodomontadele războiului rece care abundau altădată în asemenea împrejurări. În presă s-a vorbit mai curînd de un «mariaj de conveniență» în care fiecare dintre parteneri se pregătește să-și facă interesele proprii, fără a uita însă nici un moment interesele comune care-i leagă unul de altul și necesitatea de a lăsa în public impresia unei conviețuiri fericite.

Problema cea mai delicată a constituit-o desigur hotărîrea guvernului vest-german de a reduce în anii următori cheltuielile militare cu 10%, ceea ce potrivit unei surse oficiale ar fi însemnat reducerea efectivelor militare cu 50 000—60 000 de soldați. Deși justificarea o constituia stagnarea prin care trece economia vest-germană, măsura a produs alarmă la Washington, mai ales că era vorba de trupe complet integrate în N.A.T.O. Fără a se indica soluția la care s-a ajuns, declarația comună finală menționează necesitatea «renunțării la măsuri unilaterale în domeniul militar», cu atît mai mult cu cît și Washingtonul intenționează să-și reducă efectivele militare din R.F.G. cu 35 000 de oameni pînă la sfîrșitul lui 1967. Despre proiectul tratatului de neproliferare a armelor nucleare nu se pomeneste nimic, dar nu este un secret că proiectul stîrșește la Bonn un «entuziasm limitat». Potrivit corespondentului ziarului «Le Monde» a doua zi a convorbirilor ar fi fost consacrată viitorului dolarului și sprijinului pe care i-l poate acorda Bonnul. Este știut că datorită cheltuielilor masive în străinătate, sporite simțitor de războiul din Vietnam, balanța de plăți a S.U.A. înregistrează și anul acesta un deficit serios, iar rezervele de aur au atins nivelul cel mai scăzut — sub 13 miliarde de dolari. În aceste condiții «America își va număra adevărații prieteni mai curînd pe baza poziției lor în apărarea dolarului decît pe baza unor vagi profesiuni de credință atlantice, atunci cînd va suna ceasul adevărului», scrie cu apropo «Le Monde». Trebuie desigur adăugat că în cursul întrevederii s-a făcut simțită și mai mult ca oricînd teama diplomației americane față de apropierea dintre Bonn și Paris și hotărîrea acestora de a studia împreună concepțiile lor strategice «sub unghiul securității europene».

Toate acestea sînt caracteristice pentru noul stadiu al relațiilor dintre S.U.A. și țările vest-europene, ceea ce nu anulează poziția unică pe care continuă să o dețină S.U.A. ca putere predominantă a lumii occidentale, atît pe plan militar cît și pe plan economic.

Viitorul organizației nord-atlantice îngrijorează în cea mai mare măsură căpeteniile acestui bloc militar, mai cu seamă că în aprilie 1969 expiră valabilitatea N.A.T.O., încheiat pe termen de 20 de ani. Lovitura în inimă pe care i-a dat-o Franța, prin retragerea ei, a alimentat o serie de tendințe centrifuge. În unele

țări scandinave cîștigă teren ideea unui plebiscit care să stabilească dacă să rămînă sau nu în N.A.T.O. după 1969; Belgia a cerut să i se reducă obligațiile militare ce-i revin, iar Turcia urmărește să asigure un control național asupra bazelor americane de pe teritoriul ei. Recentele hotărîri ale Angliei și R.F.G. de a-și reduce trupele afectate organizației reflectă același proces de dezagregare.

Retragerea Franței și mai ales consecințele crizei din Orientul Apropiat pentru puterile occidentale au creat o neliniște specială la cartierul general N.A.T.O. în legătură cu Mediterana, despre care se spune că nu mai este o «mare sigură». În această ordine de idei se vorbește și de o «criză atlantică» în Italia, iar poziția nuanțată pe care a adoptat-o Roma față de problemele Orientului Apropiat n-a făcut decît să sporească comentariile în acest sens. În cercurile largi ale opiniei publice italiene se aud cereri insistente pentru revizuirea poziției Italiei față de N.A.T.O.

Toate acestea determină pe strategia atlantică să contraacționeze. Desigur, ei își dau seama că nu mai pot pedala pe asemenea gogorițe ca «primejdia dinspre răsărit» și alte afirmații de acest gen care nu mai găsesc crezare. Totul se face sub forma renovării fațadei edificiului atlantic, cu pretenții de «reformă» sau de «adaptare»; în realitate este vorba de a camufla mai bine orientarea agresivă a acestui bloc militar. În ultimul an n-a existat un comunicat al unei întîlniri N.A.T.O. care să nu menționeze problema relațiilor Est-Vest. Numai că imediat urma argumentarea perfidă că numai prin «întărirea N.A.T.O.» se poate obține o îmbunătățire a acestor relații!

Expertul militar vest-german Adelbert Weinstein scrie în «Frankfurter Allgemeine Zeitung» că «concepția strategică inițială a alianței și-a pierdut valabilitatea; cea nouă nu a fost găsită încă» și susține că «numai o forță armată multinațională care este mobilă și poate fi trimisă imediat la locurile crizelor are șanse să fie considerată ca element militar de natură să angajeze toate țările atlantice». În această ordine de idei atrage atenția proiectul statului-major N.A.T.O. de a constitui forțe navale permanente de șoc provenite din șapte sau opt țări membre ale N.A.T.O. Deci noi pînteni dați înarmării și pretexte de încordare pentru a o justifica. Proiectul urmează a fi supus spre aprobare viitoare sesiuni a Consiliului Ministerial al N.A.T.O. din luna decembrie. În ce privește Franța, ea a făcut cunoscut că nu participă la această forță navală și, după cum reiese din presă, există rezerve față de proiect și în alte țări membre ale pactului.

Oricum, activitatea febrilă a căpeteniilor N.A.T.O. demonstrează o dată mai mult că integrarea militară constituie mijlocul principal prin care S.U.A. urmăresc să atenuze contradicțiile lăuntrice dintre partenerii atlantici și să subordoneze politica acestora țelurilor strategice nord-americane.

N.A.T.O. a fost și rămîne o piedică principală în calea dezarmării, a reglementării problemelor europene și a stabilirii unui sistem de pace și securitate în Europa.

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Scintei 1, raionul 30 Decembrie. Căsuța poștală 4112, Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Scintei».

Elegantă
în fiecare zi
folosind
stofele
de calitate

„LIBERTATEA“

SIBIU

D	1	8	15	22
L	2	9	16	23
M	3	10	17	24
M	4	11	18	25
J	5	12	19	26
V	6	13	20	27
S	7	14	21	28

Sortimente bogate, desene și culori variate

FABRICA
DE
TRICOTAJE
BRAȘOV

PRODUCE

TRICOTAJE
DE LÎNĂ
ȘI FIRE
SINETICE
TIP LÎNĂ
MODERNE,
ELEGANTE, FINE,
CĂLDUROASE,
PLĂCUTE
LA PURTARE,
REZISTENTE,
UȘOR LAVABILE

PENTRU

COPII
FEMEI
BĂRBAȚI

REZISTENTE
MODELE VARIATE, CULORI PLĂCUTE,

